

Eerste Bestuursrapportage 2020

Colofon

Eerste Bestuursrapportage 2020

Uitgave

Gemeente Utrecht

Informatie

Gemeente Utrecht

Bedrijfsvoering- en Strategienetwerk

Financiën en Control

Postbus 16200

3500 CE Utrecht

www.utrecht.nl

Finutrecht@utrecht.nl

Inhoudsopgave

Eerste Bestuursrapportage 2020	1
Voorwoord	5
1. Inleiding	6
2. Majeure ontwikkelingen	9
2.1 Coronacrisis.....	9
2.2 Overige ontwikkelingen	20
2.3 Budgettaire neutrale bijstellingsvoorstellen.....	29
3. Investerings	31
3.1 Rapportage grote investeringsprojecten	31
3.2 Bijstellingsvoorstellen investeringsprojecten 2020	39
4. Programma-aanpassingen	47
4.1 Inleiding programma aanpassingen	47
4.2 Aanpassingen in de programmastructuur	47

Voorwoord

Utrecht, 26 mei 2020
Raadsvoorstel nummer 41

Voor u ligt de Eerste Bestuursrapportage 2020 van de gemeente Utrecht. Deze bestuursrapportage is anders dan u gewend bent. Ten eerste bevat deze rapportage een eerste inschatting van de directe effecten van de coronacrisis en de maatregelen die we tot nu toe hebben genomen op de begroting 2020 (extra kosten en inkomstenderving). Omdat de rapportage is gebaseerd op de informatie die op het moment van vaststelling bekend was bij het college geeft het stuk een momentopname. Intussen gaan de ontwikkelingen door en wordt geleidelijk aan steeds meer duidelijk over de onzekerheden en risico's. De rapportage gaat alleen over het lopende begrotingsjaar en bevat geen meerjarige doorkijk. Een bredere inschatting van de maatschappelijke en financiële effecten van de crisis op de middellange en langere termijn en de mogelijke oplossingsrichtingen op het gebied van aanvullende maatregelen en financiële dekking worden in de Kaderbrief gepresenteerd die u in juni wordt aangeboden.

Daarnaast concludeerden we eerder dit jaar gezamenlijk dat het financiële en inhoudelijke beeld te veel wordt geraakt door de coronacrisis om op de reguliere voet door te gaan met het proces van de Voorjaarsnota 2020. Daarom is een alternatief proces ingericht waarin geen voorjaarsnota aan de raad wordt aangeboden en waarin het zwaartepunt van de financiële cyclus verschuift naar de Programmabegroting 2021, die dit najaar wordt behandeld. Dit betekent ook dat knelpunten die ontstaan in de lopende begroting nog niet zijn behandeld. Besluitvorming over deze onderwerpen kan niet wachten tot het integrale afwegingsmoment, omdat deze onvermijdelijk zijn en zich reeds voordoen als gevolg van actuele ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld het stikstofdossier en wetswijzigingen. Verantwoording over deze knelpunten is daarom in deze bestuursrapportage opgenomen. De wijze waarop we met deze knelpunten en de gevolgen van de coronacrisis omgaan, is onderwerp van de integrale afweging.

De secretaris
Drs G.G.H.M. Haanen

De burgemeester
Mr J.H.C. van Zanen

1. Inleiding

Coronacrisis

In maart van dit jaar veranderde het leven in Utrecht en de rest van de wereld ingrijpend. De coronauitbraak raakt velen van ons hard en zorgt voor veel leed en onzekerheid. Wij informeren de gemeenteraad wekelijks over de ontwikkelingen, de maatregelen die wij treffen samen met partners in de stad en de besluiten die wij hebben genomen om de gevolgen van de coronacrisis zo veel mogelijk te beperken. In het begin ging de aandacht uit naar het beheersen van de acute gezondheidscrisis en het inrichten en handhaven van de intelligente lockdown. Voor de inwoners, ondernemers en instellingen in de stad zijn de gevolgen aanzienlijk, soms desastreus en wij hebben dan ook besluiten genomen om de gevolgen voor de samenleving en de economie waar mogelijk te beperken.

Inmiddels werken we in stappen toe naar een nieuwe fase, de anderhalvemetersamenleving. Deze ingrijpende ontwikkeling brengt nieuwe vragen en oplossingen met zich mee, waarbij de onzekerheid groot blijft. We bereiden ons voor op de komende periode door de maatschappelijke effecten en de maatregelen die wij kunnen nemen zo scherp mogelijk in beeld te krijgen. Want de urgentie is groot en naarmate de tijd vordert wordt de roep om perspectief alleen maar groter. Als college doen we er, vaak in nauwe samenwerking met onze partners, alles aan wat in onze macht ligt om de eerste effecten van de maatschappelijke crisis samen te verzachten. Dit doen we in het besef dat er geen simpele oplossing is, ook omdat de effecten op langere termijn nog niet geheel zijn te doorzien.

Aangepast proces P&C-cyclus

In april concludeerden we gezamenlijk dat het financiële en inhoudelijke beeld te veel wordt geraakt door de coronacrisis om op de reguliere voet door te gaan met het proces van de voorjaarsnota 2020. Daarom hebben we een alternatief proces ingericht waarin geen voorjaarsnota aan de raad wordt aangeboden en waarin het zwaartepunt van de financiële cyclus verschuift naar de programmabegroting 2021, die dit najaar wordt behandeld.

Zodoende ontstaat er de noodzakelijke tijd en ruimte om de effecten van de coronacrisis voor de midden- en lange termijn goed te kunnen verwerken. Dat betekent dat dit jaar de programmabegroting wordt uitgebreid met elementen die normaal gesproken in de voorjaarsnota worden verwerkt, namelijk het financiële beeld 2020-2024, inclusief de knelpunten, wensen en maatregelen.

Vooruitkijkend naar de programmabegroting 2021 geeft het college nog voor de zomer in een kaderbrief aan de raad een eerste inschatting van de maatschappelijke en financiële gevolgen van de crisis. De kaderbrief schetst daarbij op hoofdlijnen de strategische overwegingen van het college voor een aanpak met aanvullende maatregelen om de stad Utrecht door de crisis heen te loodsen.

Inhoud eerste bestuursrapportage 2020

De coronacrisis heeft een grote impact op de begroting, zowel aan de kostenkant als aan de inkomstenkant. Daarom kiezen wij voor grote terughoudendheid bij het bestemmen van de beschikbare middelen. In deze lijn is de Eerste bestuursrapportage tot stand gekomen, conform het advies van het Presidium en de Adviescommissie Controle en Financiën. Besluitvorming over de bestemming van de beschikbare middelen vindt zoveel mogelijk plaats bij de integrale afweging bij de programmabegroting in het najaar. In de Eerste bestuursrapportage 2020 nemen we daarom alleen onvermijdelijke ontwikkelingen en knelpunten op met effect op de begroting 2020, waarbij uiteraard de onontkoombare gevolgen van de gevolgen van de coronacrisis in dit jaar een belangrijke plaats innemen.

Het karakter van deze eerste bestuursrapportage is anders dan we gewend zijn. Waar de (financiële) ontwikkelingen in het begrotingsjaar normaal gesproken onderdeel zijn van de voorjaarsnota, worden deze nu in de eerste bestuursrapportage verwerkt. In het eerste hoofdstuk geven wij een eerste overzicht van de genomen crisismaatregelen met een direct effect op begroting 2020 en de inkomstenderving in 2020 als gevolg van de crisis. Daarna volgen overige ontwikkelingen en knelpunten met een direct effect op de begroting 2020. Besluitvorming over deze onderwerpen kan niet wachten tot het integrale afwegingsmoment, ze zijn onvermijdelijk en doen zich reeds voor.

Daarnaast rapporteren we zoals gewoonlijk over:

- Grote investeringsprojecten.
- Budgettaire neutrale bijstellingsvoorstellen.
- Aanpassingen in de programmastructuur.

Tegelijkertijd met deze eerste bestuursrapportage liggen het Meerjarenprogramma Ruimte en het Meerjarenprogramma Utrechts Vastgoed ter besluitvorming voor. Deze documenten geven een verantwoording en rapportage van de grote investeringsprogramma's. De uitvoering van deze vastgestelde programma's gaat zoveel mogelijk door, op onderdelen is actualisatie nodig. Besluiten die wij bij deze documenten voorleggen hebben alleen betrekking op de jaarsnede 2020 van lopende zaken. Eventuele nieuwe projecten en investeringen in de jaarschijven 2021 en verder worden betrokken in de integrale afweging.

2. Majeure ontwikkelingen

2.1 Coronacrisis

In deze paragraaf worden de effecten van de crisis in 2020 geduid. Per programma hebben we zo goed mogelijke een (financiële) inschatting gemaakt, van de gevolgen van de door ons getroffen crisismaatregelen en van de inkomstenderving als gevolg van de crisis, maar ook van uitgaven die juist niet worden gedaan als gevolg van de crisis. Dit is een eerste inschatting, op basis van de informatie die op het moment van vaststelling bij ons bekend was. Mogelijk hebben we nog niet alle consequenties in beeld. Daarnaast zijn er veel onzekerheden en daarmee risico's, over de duur en de impact van de crisis en over de toegezegde compensatie van het Rijk. Bij onze inschatting zijn we ervan uitgegaan dat vanaf 1 juni stapsgewijs de anderhalvemetersamenleving verder wordt vormgegeven. Het tempo van de stappen en de duur van de maatregelen is op dit moment nog niet te overzien, dat maakt de inschatting onzeker. Daarmee is de rapportage een momentopname.

Deze rapportage bevat dus alleen nog een inschatting van de directe effecten op de begroting 2020 van de crisis en de maatregelen die we tot nu toe hebben genomen. Een inschatting van de maatschappelijke en financiële effecten van de crisis op de middellange en langere termijn en de mogelijke oplossingsrichtingen op het gebied van aanvullende maatregelen en financiële dekking worden in de Kaderbrief gepresenteerd. Dit betekent ook dat we de dekking van de hier gerapporteerde effecten betrekken bij de Programmabegroting 2021 (het financiële beeld 2020-2024) op basis van de kaders die worden geschetst in de Kaderbrief.

Op programmaniveau zien we voorlopig het volgende totaalbeeld.

Omschrijving	Verwacht rekening-resultaat x €1.000
Bewoners & Bestuur	-3.450
Stedelijke ontwikkeling	-1.040
Bereikbaarheid	-8.430
Openbare ruimte & groen	-2.331
W&I	-2.700
Ondersteuning op maat	-825
Volksgesondheid	-1.200
Veiligheid	-415
Cultuur	-1.550
Samenleving en sport	-1.710
Overhead	-2.350
Algemene middelen	-3.300
Totaal	-29.301
Ingeboekte compensatie van het Rijk	1.455
Netto totaal	-27.846
Bandbreedte risico's en onzekerheden	21.000
Totaal inclusief risico's en onzekerheden	-48.846

De bedragen zijn gebaseerd op een zo goed mogelijke inschatting van de afwijking van de begroting aan het eind van het jaar, het rekeningresultaat. De kosten van maatregelen die voor een beperkte periode van kracht zijn, bijvoorbeeld tot 1 juni, zijn berekend voor de duur van die periode. Bedragen die nog niet betrouwbaar zijn in te schatten zijn pro memorie (PM) opgenomen in de tabellen per programma.

In totaal komt de huidige inschatting van de kosten van de coronacrisis op circa 28 miljoen euro. Hierin is voor circa 1,5 miljoen euro aan compensatie vanuit het Rijk meegenomen (exclusief de TOZO-regeling). Zoals hierboven beschreven is deze inschatting omgeven door onzekerheden en risico's. Indien veel van deze risico's zich voordoen kunnen de kosten sterk oplopen, tot rond de 50 miljoen euro in

totaal. De grootste risico's en onzekerheden doen zich voor bij de parkeeropbrengsten, de tegemoetkoming vanuit het Rijk voor hogere kosten voor bijstand en de tegemoetkoming vanuit het Rijk voor hogere kosten van GGDrU.

Naast de nu te kwantificeren effecten hebben we maatregelen getroffen die effect kunnen hebben op alle programma's, maar waarvan op dit moment nog geen concrete financiële gevolgen te benoemen zijn. Een van de eerste besluiten die wij hebben genomen is het verlengen van de betaaltermijn voor debiteuren. Het effect daarvan voor de begroting is nog niet in te schatten: verplichtingen zijn opgeschort. In sectoren waar de crisis het sterkst wordt gevoeld kan het uitstel van betalingen leiden tot afstel. Bijv. in het programma Vastgoed, waar veel huurders kwetsbaar zijn.

Ons besluit om toegekende subsidies door te betalen betekent dat gesubsidieerde organisaties geld blijven ontvangen, terwijl zij de activiteiten waarvoor ze subsidie ontvangen niet of slechts gedeeltelijk uitvoeren. Dit leidt voor de gemeente niet tot een financieel tekort, de kosten zijn al begroot. Het betekent wel dat dit geld minder maatschappelijke waarde oplevert en wellicht ook tot een inhaalvraag op het moment dat de beperkingen worden verlicht, de zgn. boeggolf, bijvoorbeeld bij de buurtteams. Deze boeggolf vormt ook een risico voor de uitvoering bij de paspoorten en de schulddienstverlening. Bij het armoedebeleid is er daarnaast een risico op extra druk op de instrumenten, doordat de doelgroep zal stijgen. Hoe dit uitpakt kunnen wij beter inschatten bij de tweede bestuursrapportage.

Iets dergelijks geldt voor verplichtingen ten opzichte van medewerkers, tijdelijk en vast. Zij blijven in dienst, terwijl zij niet altijd hun gewone werk kunnen uitvoeren en (interne) inkomsten genereren. Denk bijvoorbeeld aan projectmanagers en stadsingenieurs. Dit knelpunt willen wij zo veel mogelijk intern oplossen door verschuiven van capaciteit.

Het Rijk heeft de gemeenten toegezegd de extra kosten en de gederfde inkomsten van de crisis te compenseren. Op sommige terreinen is dit al uitgewerkt en dan ook zichtbaar gemaakt in onderstaande rapportage op programmaniveau. Maar voor het grootste deel van de kosten en de inkomstenderving vindt nog overleg plaats. Ondanks deze welkome toezegging van het Rijk zien wij nog grote risico's. Daarom zijn wij zeer terughoudend met het aangaan van nieuwe verplichtingen. In de kaderbrief zullen we op hoofdlijnen schetsen op welke wijze de begrotingsruimte te vergroten is.

Bewoners en Bestuur

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Inkomstenderving leges Burgerzaken (<i>corona gerelateerd</i>)	-1.850	I
Reisdocumentendip en minder efficiënte inzet personeel	-600	I/MI*
"Boeggolf" en extra kosten	-600	I
Coronamaatregelen	-400	I
Totaal	-3.450	

*MI = meerjarig incidenteel. De problematiek van de reisdocumentendip speelt tot 2023

Toelichting

Inkomstenderving leges Burgerzaken

De inkomstenderving schatten wij in op 1,6 tot 2,1 miljoen euro. In de tabel is een bedrag opgenomen dat daartussen ligt.

Rijbewijzen (-0,3 miljoen euro)

1. Maatregelen gemeentelijke dienstverlening: Het aantal afspraken is vanaf de start van de coronacrisis sterk gereduceerd; in urgente en belangrijke situaties kon de inwoner een afspraak voor een nieuw rijbewijs maken. Dat leidde tot 775 bezoekers per week in plaats van de gemiddeld verwachte 1.100 bezoekers per week. Vanaf 28 april worden de aantallen afspraken geleidelijk aan opgehoogd tot het maximaal haalbare aantal binnen de geldende veiligheidsmaatregelen.

2. Externe effecten: Er werden tot 18 mei geen auto rijexamens afgenomen en, omdat tijdig vernieuwen nu niet altijd mogelijk is, mag men drie maanden langer met een verlopen rijbewijs rijden. Dit zorgt op dit moment voor 25% minder aanvragen van rijbewijzen ten opzichte van de begroting.

Reisdocumenten (tussen -1 en -1,5 miljoen euro)

1. Maatregelen gemeentelijke dienstverlening: Het aantal afspraken is vanaf de start van de coronacrisis sterk gereduceerd; in belangrijke en urgente situaties kon de inwoner een afspraak voor een reisdocument maken. Samen met de reisbeperkingen en versoepeling van de regels rondom identificatie bij zorgverleners heeft dit geleid tot een reductie van gemiddeld 1000 bezoekers per week naar circa 215 bezoekers per week. Vanaf 28 april worden de aantallen afspraken geleidelijk aan verhoogd tot het maximaal haalbare aantal binnen de geldende veiligheidsmaatregelen.
2. Externe effecten: Alle scenario's wijzen erop dat reisbeperkingen blijven gelden tot na de zomer. Voorlopig houden we ook de versoepeling met betrekking tot identificatieplicht bij zorgverleners. Hierdoor verwachten we dat een deel van de inwoners hun verlopen paspoort/ ID bewijs dit jaar niet komen verlengen.

Huwelijken en overige leges (-0,3 miljoen euro):

Vanwege de coronamaatregelen is het aantal huwelijken met 40% gereduceerd. Tegelijkertijd worden huwelijken die wél doorgaan 'verkleind' door de veiligheidsmaatregelen. Dit levert een inkomstenderving op van circa 0,2 miljoen euro. Bij de overige leges is het de verwachting circa 0,1 miljoen niet wordt gerealiseerd.

Reisdocumentendip en minder efficiënte inzet personeel

De inkomstenderving schatten wij in op 0,5 tot 0,7 miljoen euro. In de tabel is een bedrag opgenomen dat daartussen ligt.

Naast deze coronaontwikkelingen was er al de dalende trend (2019-2023) veroorzaakt door de verandering van de geldigheidsduur van paspoorten van vijf naar tien jaar, de zogenoemde 'reisdocumentendip'. Hierbij hebben we onze prognoses gebaseerd op het landelijke rekenmodel van het Ministerie van BZK en aangegeven dat we jaarlijks deze algemene prognose zouden toetsen en bijstellen naar de Utrechtse werkelijkheid. Ook uit de jaarrekeningcijfers komt naar voren dat het tekort in Utrecht groter is dan de geprognosticeerde vijf ton.

Daarnaast hebben we in de afgelopen periode verhoudingsgewijs méér personeel moeten inzetten om onze dienstverlening aan te passen en zo goed mogelijk in stand te houden. Bovendien hebben we een hoger ziekteverzuimpercentage en moeten medewerkers met ook maar de geringste ziekteverschijnselen thuisblijven, die daar niet altijd even productief kunnen zijn. Bij deze lage aantallen van dienstverleningsproducten maken we dus meer kosten.

"Boeggolf" en extra kosten

De kosten schatten wij in op 0,2 tot 1 miljoen euro. In de tabel is een bedrag opgenomen dat daartussen ligt.

Inwoners stellen vervanging of aanvragen van Burgerzaken-documenten nu zoveel mogelijk uit; een (gedeeltelijke) inhaalslag dienstverlening wordt verwacht en zal extra personele inzet en capaciteit kosten (piek). De verwachting is dat dit tussen de 0,2 en 1 miljoen euro gaat kosten. Tegelijkertijd zullen we dan meer inkomsten genereren waardoor de hierboven genoemde inkomstenderving lager wordt. Externe factoren en het moment dat de maatregelen daadwerkelijk versoepeld kunnen worden, zullen een invloed hebben op de tijd die we hebben om de inhaalslag te maken. Hoe meer tijd we ervoor krijgen hoe minder extra kosten.

Coronamaatregelen Publiekszaken

- Extra ICT-kosten/ en ondersteuning voor medewerkers die thuiswerken met burgerzaken specifieke IT-systemen (Key2 en BRP). < 0,1 miljoen euro
- Toename aangetekend versturen van burgerzakendocumenten en thuisbezorgen reisdocumenten. Extra kosten < 0,2 miljoen euro.
- Meer licenties videobellen Publieksdienstverlening zorgt voor extra kosten < 0,1 miljoen

Stedelijke ontwikkeling

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Leges omgevingsvergunningen en woonruimte-zaken	-1.040	I
Totaal	-1.040	

Leges opbrengsten omgevingsvergunningen

Als gevolg van de corona-crisis is er een daling van het aantal aanvragen. Naar verwachting zal er vanwege de corona-crisis 0,900 miljoen euro minder legesopbrengsten worden ontvangen dan begroot. Daarnaast zullen naar verwachting minder aanvragen voor woonruimte-zaken binnenkomen, wat leidt tot 0,140 miljoen minder legesopbrengsten.

Bereikbaarheid

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
1-2-2 Uitvoeren van maatregelen autoparkeren	-9.050	I
1-2-1 Uitvoeren van maatregelen fietsparkeren	621	I
Totaal	-8.430	

Toelichting

Uitvoering van maatregelen autoparkeren

Het verwachte resultaat van -9,05 miljoen euro op autoparkeren is een inschatting tot einde jaar. Hierbij is ervan uitgegaan dat de inkomsten parkeren de tweede helft van het jaar weer toe zullen gaan nemen naar uiteindelijk 90% gedurende het vierde kwartaal. Daarbij zien we, op basis van realisatiecijfers maart en april, dat de inkomsten straatparkeren sneller toenemen dan de inkomsten uit garageparkeren. Reden hiervoor is dat er op straat veel plek is en dat de parkeerbehoefte van zakelijk verkeer/winkelend publiek anders is dan normaal. Daarom is in de raming voor straatparkeren rekening gehouden met een geleidelijke toename van de parkeerbaten in de tweede helft van 2020 van 75% van de begrote baten naar 90%. Voor garageparkeren is voorzichtiger geraamd en wordt uitgegaan van 50% in Q3 en 90% in Q4. Deze aannames zijn onzeker, het risico kwantificeren wij op ongeveer 1,8 miljoen euro.

Het verwachte negatieve resultaat van 9,05 miljoen euro kan dan als volgt worden uitgesplitst:

- Het corona-virus leidt tot sterke afname van het aantal parkeerbewegingen voor zowel kort parkeren als parkeren in openbare- en P&Rgarages. Hierdoor zijn de opbrengsten van de openbare- en P&Rgarages 1,9 miljoen euro lager en de opbrengsten kort parkeren 5,7 miljoen euro lager. Indien de coronamaatregelen minder snel worden versoepeld dan verwacht en de economische crisis zich doorzet is de inschatting dat het tekort nog 1,8 miljoen verder oploopt. Hierbij is ervan uitgegaan dat voor straatparkeren de tweede helft van het jaar de opbrengsten 75% zullen zijn ten opzichte van de begroting en voor garageparkeren het derde kwartaal 25% en het vierde kwartaal 50%.
- Hogere aanloopverliezen parkeergarage Croeselaan (inschatting bij niet-Corona situatie 0,8 miljoen euro).
- Lagere naheffingen als gevolg van vertraging digitale gehandicaptenkaart (0,81 miljoen euro).
- Lagere lasten door daling vervoerskosten in verband met de afname van het aantal verkochte combikaarten 0,175 miljoen euro.

Uitvoeren van maatregelen fietsparkeren

Het verwachte resultaat van 0,621 miljoen euro heeft met name te maken lagere exploitatielasten omdat de fietsenstallingen Smakkelaarsveld en House Moderne in de exploitatie zijn opgenomen en hier (nog) geen lasten tegenover staan. Daarnaast zijn er ook lagere verwachte lasten voor de fietshandhaving in verband met het Corona-virus. In totaal een bedrag van 0,791 miljoen euro.

Daar tegenover staan lagere verwachte opbrengsten van de openbare fietsenstallingen en lagere verwachte baten in verband met de aanbestede opkoopregeling weesfietsen (0,17 miljoen euro).

Openbare Ruimte en Groen

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Schoonhouden van de openbare ruimte	PM	I
Inrichting en gebruik van de openbare ruimte	PM	I
Het afval ophalen en de infrastructuur	- 1.635	I
Handhaven van de algemene regelgeving	-696	I
Reclame in de openbare ruimte	PM	I
Totaal	-2.331	

Toelichting

Schoonhouden van de openbare ruimte

In april 2020 is er een forse stijging in het aantal bijplaatsingen bij de ondergrondse afvalcontainers. Daar tegenover staat dat er in verband met het annuleren van de viering van Koningsdag en Bevrijdingsdag minder aanbod van afval is en minder inzet van mensen en materieel benodigd was op deze dagen. Bij de tweede bestuursrapportage kunnen we aangeven wat het effect is van hiervoor genoemde ontwikkelingen, voorlopig gaan wij uit van een neutraal resultaat.

Inrichting en gebruik van de openbare ruimte in de anderhalvemetersamenleving

De maatregelen die horen bij de intelligente lockdown in verband met het coronavirus worden gedoseerd losgelaten. Dit betekent dat mensen meer naar buiten gaan en het drukker wordt op straat. Belangrijk uitgangspunt voor de komende tijd is de inrichting en het gebruik van de publieke ruimte in de anderhalvemetersamenleving. Waar voor de crisis de druk op de openbare ruimte al hoog was, is die in een anderhalvemetersamenleving fors groter. We zullen daarom creatieve oplossingen moeten vinden om met de schaarse openbare ruimte in de stad om te gaan. Wij hebben een afwegingskader opgesteld waarbinnen deze oplossingen vorm kunnen krijgen. De mogelijke gevolgen hiervan voor de gemeentebegroting zijn op dit moment niet betrouwbaar in te schatten.

Het afval ophalen en de infrastructuur

Nadere specificatie	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Inkomstenderving Bedrijfsafval n.a.v. Coulancregeling bedrijfsafval	-700	I
Inkomstenderving Markten i.v.m. Noodverordening	-150	I
Inkomstenderving Havens	-85	I
Directe kosten Afvalverwerking Afvalscheidingsstations	-100	I
Directe kosten Coronamaatregelen	-600	I
Totaal	-1.635	

Inkomstenderving Bedrijfsafval

Door de verplichte sluiting van de horeca in de binnenstad, als gevolg van de coronamaatregelen, neemt het aantal bezoekers af, dalen de omzetten en wordt er minder afval geproduceerd. Diverse ondernemers (Centrum Management Utrecht) hebben de gemeente gevraagd coulant om te gaan met de inzamelcontracten. Om deze reden is besloten om bedrijven die met de Gemeente Utrecht een contract hebben voor inzameling en verwerking van bedrijfsafval, die hun activiteiten door de van overheidswege getroffen coronamaatregelen tijdelijk hebben moeten staken en derhalve geen afval meer hebben, de mogelijkheid te bieden om hun contract tijdelijk en uiterlijk tot 1 juli 2020 op te schorten en hen daarmee vrij te stellen van de daarmee samenhangende financiële verplichtingen. Per saldo levert dit een inkomstenderving op van 0,7 miljoen euro.

Inkomstenderving Markten

In verband met de Coronamaatregelen is een noodverordening van kracht ten aanzien van de markten, waarbij de non foodkramen lange tijd niet meer mochten komen. Ook is de verwachting dat er na het opheffen van deze veiligheidsmaatregelen minder ambulante handel zal zijn, met als gevolg minder geïnde marktgelden. De geschatte inkomstenderving, waar van toepassing ook rekening gehouden is met lagere kosten, bedraagt 0,150 miljoen euro.

Inkomstenderving Havens

Door het uitstellen van het vaarseizoen zijn er lagere opbrengsten ten aanzien van brug- en sluisgelden en ligplaatshouders. Ook heeft de bierboot geen omzet zolang de horeca dicht is in de binnenstad. De totale inkomstenderving wordt geraamd op 0,085 miljoen euro.

Directe kosten Afvalverwerking Afvalscheidingsstations

Bij de afvalscheidingsstations zijn er tijdens de lockdown erg veel bezoekers. Dit leidt tot 25% meer afval en 0,1 miljoen euro aan hogere lasten.

Directe kosten coronamaatregelen

Ter bescherming van de medewerkers van de inzameldienst zijn er diverse beschermende maatregelen genomen zoals bebording, hesjes, lunchpakketten, extra schoonmaak van voertuigen en het inhuren van twee voertuigen wegens vertraging van levering van onderdelen die uit Spanje moesten komen. Tevens heeft meer inhuur plaatsgevonden omdat de medewerkers in vaste dienst in de risicogroep niet meer mochten werken op locatie. De prognose van de extra kosten als gevolg van de Coronacrisis bedraagt 0,6 miljoen euro.

Handhaven van de algemene regelgeving

Nadere specificatie	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Huur en leges evenementen	-510	I
Handhaving evenementen	135	I
Huur en leges standplaatsen	-110	I
Leges overige vergunningen Openbare Ruimte	-173	I
Illegaal aangeboden afval	-38	I
Totaal	-696	

Vermindering huur en leges evenementen door Corona

Als gevolg van het corona virus zijn alle evenementen tot minimaal 1 september geannuleerd. De verwachting is dat na die tijd er nauwelijks nog (grote) evenementen zullen plaatsvinden. Als gevolg hiervan zullen er 0,510 mln. euro minder huur/legesopbrengsten evenementen ontvangen worden dan begroot.

Handhaving evenementen

Naar verwachting zal het grootste gedeelte van de evenementen dit jaar niet doorgaan. Er zullen daardoor minder kosten voor handhaving gemaakt worden. Dit leidt tot een voordeel van 0,135 mln. euro.

Huur en leges standplaatsen

Als gevolg van het corona virus en de daarmee samenhangende beperkende maatregelen zullen er in 2020 naar verwachting minder aanvragen en huurinkomsten binnenkomen. Naar verwachting zal er 0,110 mln. euro minder opbrengsten ontvangen worden, dan begroot.

Leges overige vergunningen Openbare Ruimte

Als gevolg van het corona virus en de daarmee samenhangende beperkende maatregelen zullen er in 2020 naar verwachting minder aanvragen en legesinkomsten binnenkomen. Naar verwachting zal er 0,173 mln. euro minder opbrengsten ontvangen worden, dan begroot.

Illegaal aangeboden afval

Wegens risico van besmetting met coronavirus worden de afvalzakken niet onderzocht op adresgegevens. Dit leidt tot 0,038 miljoen euro minder inkomsten doordat minder boetes kunnen worden opgelegd.

Risico

Reclame in de Openbare Ruimte

De reclame-exploitanten hebben door het coronavirus de markt zien instorten. Hierdoor bestaat er een risico, dat de begrote reclameopbrengsten in 2020 niet gehaald worden.

Werk en inkomen

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Sociale Werkvoorziening	-2.200	I
Verstrekken bijstand (incl. TOZO)	-500	I
Boeggolf schuldhelpverlening	PM	
Totaal	-2.700	

Toelichting

Sociale werkvoorziening

Op basis van een eerste indicatie en aannames over het herstel van de productie in de rest van het jaar verwacht UW Holding B.V. over 2020 een tekort van 3,0 miljoen euro. Als gevolg van de coronamaatregelen ligt de productie veel lager dan begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat veel werknemers om gezondheidsredenen thuis moeten blijven (zelf ziek, huisgenoot ziek, preventief vanwege kwetsbare gezondheid, woongroep gesloten). Het verwachte rekeningresultaat ligt 0,8 miljoen euro hoger, omdat vanwege een hogere uitstroom uit de Wsw binnen het budget voor de sociale werkvoorziening mogelijk nog circa 0,3 miljoen euro aan ruimte beschikbaar is. Na publicatie van de meicirculaire gemeentefonds 2020 bestaat hier meer duidelijkheid over. Daarnaast kan de risicovoorziening voor de gegarandeerde geldleningen van 0,5 miljoen euro mogelijk vrijvallen.

Per saldo voorzien we daardoor een tekort van 2,2 miljoen euro. Deze indicatie is nadrukkelijk exclusief een eventuele compensatie van het Rijk en bijsturingsmaatregelen door UW, aangezien het nu nog (te) onzeker of deze compensatie daadwerkelijk beschikbaar komt.

Verstrekken bijstand (incl. TOZO)

Uitvoering Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers

De landelijke regeling Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) wordt uitgevoerd binnen Werk en Inkomen en bestaat uit een deel levensonderhoud en bedrijfskrediet. Voor de TOZO levensonderhoud waren op 6 mei 2020 al ruim 10.000 aanvragen binnen. De verwachting is dat er 12.500 aanvragen voor deze regeling worden toegekend, wat voor 3 maanden een bedrag van 48 miljoen euro zal kosten. Afspraak met het rijk is dat dit 100% wordt vergoed. Het rijk heeft inmiddels al 28,4 miljoen voorschot overgemaakt aan de gemeente Utrecht. De vergoeding moet ook onze uitvoeringskosten dekken.

Mede vanwege een snelle toekenning van de TOZO bedragen maken wij gebruik van bevoorschotting.

Achteraf zal in een aantal gevallen blijken dat het door ons uitgekeerde bedrag hoger is dan waar ondernemers recht op hadden. Zij zijn verplicht om dit – kort na de periode maart-juni – aan de gemeente te melden, zodat achteraf een verrekening kan plaatsvinden. Met een coulante afbetalingsregeling gaan we ervan uit dat een groot deel dit zal kunnen terugbetalen.

Desondanks zal ook een deel van deze vorderingen oninbaar zijn, bijvoorbeeld omdat de ondernemer zijn bedrijf heeft beëindigd. We schatten grofweg in dat 20% van de ondernemers die aanvullende inkomsten hebben gehad, niet in staat zullen blijken om deze naderhand terug te betalen. Dat betekent voor de gemeente een financieel risico tussen de 1,300 miljoen en 1,900 miljoen euro. Dit risico wordt meegenomen in de berekening van de voorziening dubieuze debiteuren en dit zal in 2020 nog niet tot een financieel nadeel leiden. Daarnaast zit dit mogelijk in de compensatie van het rijk voor de uitvoeringskosten.

Indien bij de verstrekking van TOZO fouten of onzekerheden worden geconstateerd en dit boven de rapporteringsgrens van 0,125 miljoen euro uitkomt wordt dit bedrag in mindering gebracht op de dekking voor TOZO. Bij een fout- of onzekerheidspercentage van bijvoorbeeld 1% van het totaal zal dit tot een nadeel van 0,355 miljoen euro leiden. Deze kleine marge correspondeert niet met de snelle grove TOZO-regeling en daarom zal dit onderdeel van gesprek zijn met het rijk.

Verstreken bijstand

Sinds de coronacrisis is het bijstandsbestand gestegen van 9.362 huishoudens (16 maart 2020) naar 9.554 huishoudens (4 mei 2020). Dit komt doordat de instroom snel toeneemt en de uitstroom naar werk juist daalt. Daarnaast zien we dat de voorraad aanvragen van de bijstand ook enorm is gestegen. Deze stijging leidt ertoe dat de kosten voor de bijstand in 2020 ook zullen stijgen, waardoor een groter tekort op de bijstand ontstaat dan voorzien. Wij houden op basis van de CPB prognoses en realisatie van afgelopen periode rekening met een bijstandsbestand van 10.000 tot 10.700 eind 2020.

Volgens de gewone rekenmethodiek van SZW zal het landelijke macrobudget van de bijstand pas op een later moment worden bijgesteld vanwege hogere realisatiecijfers. Op basis van het gepubliceerde nader voorlopige budget zouden we in 2020 daardoor uitkomen op een nadeel van 5,7 miljoen euro tot 7,5 miljoen euro en ook weer in de vangnetregeling BUIG terecht komen.

In oktober 2020 wordt het definitieve budget BUIG 2020 gepubliceerd. Door SZW is gepubliceerd dat bij de vaststelling van het definitieve budget 2020 rekening gehouden zal worden met de actuele conjuncturele situatie, zodat gemeenten in de uitkeringslasten niet met een groot financieel tekort worden geconfronteerd. Wij zijn, samen met de andere gemeenten en Divosa, van mening dat dit effect volledig moet worden meegenomen in het definitieve budget 2020. Wij gaan ervan uit dat het effect van een hoger bijstandsbestand wordt gecompenseerd door een hoger definitief bijstandsbudget.

De Corona-crisis zorgt voor een toename aan vragen van debiteuren van Werk en Inkomen, die niet meer aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Het gaat om debiteuren uit de uitkering waarvan het inkomen wegvalt of onder druk komt te staan. Het (tijdelijk) arbeidscontract met de werkgever is niet verlengd of zij zijn ontslagen. Mensen met een nul-urencontract worden niet meer opgeroepen. Daarom is besloten tot het tijdelijk opschorten van incasso-maatregelen, als aanmaningen, dwangbevelen en loonbeslag met betrekking tot debiteuren Werk en Inkomen. Vanwege deze tijdelijke versoepeling van het debiteurenbeleid verwachten wij dit jaar minder inkomsten in ons debiteurenbeleid, omdat deze inkomsten maar ten dele in 2020 ingehaald kunnen worden. Dit zal naar verwachting neerkomen op een nadeel van 0,5 miljoen euro in 2020.

Boeggolf schuldhelpverlening

Sinds het ingaan van de maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te stoppen, worden minder driegesprekken gevoerd. We verwachten dat het aantal aanmeldingen voor driegesprekken sterk zal toenemen zodra de maatregelen worden versoepeld. Voor de coronacrisis nam het aantal driegesprekken al toe, mede als gevolg van de uitvoering van de actieagenda Utrechters Schuldenvrij. We verwachten dat deze stijging doorzet met daarbij een inhaalslag van vragen van inwoners die nu niet aan de bel trekken en een toename van inwoners die door de huidige crisis in geldproblemen komen. Ook voorzien we meer crisismeldingen, zodra de tijdelijke coulance van bijvoorbeeld energiebedrijven en banken ophoudt. Samen met onze partners bereiden we ons voor op een zeer drukke periode voor hulp bij geldproblemen.

Ondersteuning op maat

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Tijdelijke noodlocatie voor doelgroepen maatschappelijke opvang	-650	I
24 urenopstelling daklozenopvang (inclusief ruimere opzet)	-830	I
Ruimte binnen het programma ondersteuning op maat	730	I
Regiotaxi	200	I
Boeggolf	PM	MI
Eigen bijdrage Wmo	-275	I
Ingeboekte compensatie	275	I
Totaal	-550	

Toelichting

Tijdelijke noodlocatie Marco Pololaan voor doelgroepen maatschappelijke opvang

Normaliter hebben EU-onderdanen geen recht op een plek in de daklozenopvang. Maar in verband met het voorkomen van verspreiding van het corona-virus hebben wij voor deze doelgroep een locatie ingericht, in eerste instantie voor de maanden april en mei. Maar gezien de landelijke ontwikkelingen verwachten we dat verlening noodzakelijk is. Financieel is er daarom rekening gehouden met openstelling tot 1 september, deze datum sluit aan bij de nu voorziene versoepeling ten aanzien van evenementen.

24 uursopenstelling daklozenopvang (inclusief ruimere opzet)

Om te voorkomen dat daklozen overdag uit de opvang moeten is afgesproken om deze 24 uur per dag open te stellen. Om meer afstand tussen de individuen mogelijk te maken is er ook op de tijdelijke locatie (de Stadsbrug) 24 uursopvang) Concreet zijn deze afspraken al gemaakt voor de maanden april t/m juni. Maar gezien de landelijke ontwikkelingen verwachten wij dat verlening noodzakelijk is. Financieel is er daarom rekening gehouden dat deze maatregel doorloopt tot en met 1 september.

Ruimte binnen het programma ondersteuning op maat

Binnen het programma ondersteuning op maat is er incidenteel financiële ruimte om de maatregelen die tot nu toe genomen zijn op te vangen. Dit omdat de extra middelen die naar aanleiding van het hoofdlijnenakkoord GGZ beschikbaar zijn gekomen in de septembercirculaire 2019 in 2020 niet volledig kunnen worden ingezet. Dit is door de coronacrisis niet realistisch, hiervan resteert circa 0,73 miljoen euro. Verder zijn wij ook in overleg met het Rijk over de financiële compensatie voor de meerkosten.

Regiotaxi

Het vervoer via de Regiotaxi is vrijwel volledig stilgevallen. Om de vervoerder tijdens de periode van de coronacrisis financieel te helpen, is de Provincie Utrecht met de vervoerder overeengekomen dat de vervoerder voor de maanden maart, april en mei 2020 wordt bevoorschot op 80% van de omzet van februari 2020. Als de coronacrisis langer duurt, dan wordt deze maatregel verlengd, maar vooralsnog sluit deze nu aan bij opschaling voor het landelijke openbaar vervoer van 1 juni. Het financiële effect van de maatregel voor maart tot en met mei 2020 is dat wij circa 20% minder kosten hebben dan zonder de coronacrisis, ofwel circa 0,200 miljoen euro.

Boeggolf

Het gebruik van voorzieningen als het buurtteam en aanvullende zorg neemt als gevolg van de crisismaatregelen af. Wij verwachten dat dit op termijn vraagt om een extra impuls. Deels omdat mensen hun hulpvraag hebben uitgesteld, wat leidt tot een boeggolf. Ook kan de crisis zelf tot nieuwe hulpvragen leiden. Daarnaast verwachten we dat bestaande cliënten intensievere of langer hulp nodig zullen hebben. Doordat de begeleiding nu voornamelijk via de digitale weg gaat, ontvangt niet iedereen de juiste of meest effectieve hulp. De mate waarin zich dit voor gaat doen en de eventuele extra tegemoetkoming van het Rijk is nog ongewis. We komen hier in volgende bestuurlijke rapportages op terug.

Eigen bijdrage Wmo

De Minister heeft besloten om de eigen bijdragen Wmo voor de maanden april en mei 2020 niet te innen. Dit geldt voor alle Wmo-rechthebbenden, behalve de rechthebbenden met de voorzieningen beschermd wonen intramuraal en opvang. De inkomstenderving voor de eigen bijdragen Wmo voor april en mei 2020 is circa 0,275 miljoen euro. Het Rijk heeft 18 miljoen euro gereserveerd om gemeenten te compenseren. We gaan ervan uit dat dit voor Utrecht voldoende zal zijn om geen nadeel te ondervinden.

Volksgezondheid

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Vergroten van gezondheidswinst	-1.200	I
Totaal	-1.200	

Toelichting

De verwachte kosten gerelateerd aan Corona maatregelen betreft 1,2 miljoen euro. In hoofdlijn betreffen de corona-gerelateerde onderwerpen:

- Inrichting noodopvang dak- en thuislozen met corona
- Financiële ondersteuning vergunninghouders tippelzone De Baan
- Additionele te subsidiëren uitstaptrajecten sekswerkers
- Vervanging van personeel ingezet op corona-gerelateerde activiteiten zodat de verkenningen uit de nota Volksgezondheid kunnen worden uitgevoerd
- Inzet extra bewaking Hostel Witte Vrouwen
- Extra inhuur medisch personeel
- Een inschatting van extra bijdrage in de kosten van de GGDrU

De gemeenschappelijke regeling GGDrU pleegt veel extra inzet in de bestrijding van de pandemie. We verwachten dat de meerkosten hiervan in het slechtste scenario regiobreed op kunnen lopen tot enkele tientallen miljoenen. Verwacht wordt dat het Rijk deze meerkosten vergoedt, maar het is nog onzeker of en in hoeverre.

Normaliter worden de lasten naar aantal inwoners verdeelt over de deelnemende gemeenten. Utrecht heeft ca. 25 % van de inwoners, waarmee de lasten voor Utrecht flink kunnen oplopen. Voorlopig Utrecht houden we in onze prognose van de verwachte Corona gerelateerde maatregelen rekening met een kostenpost van 0,250 miljoen euro.

Veiligheid

Omschrijving	Verwacht rekening- Resultaat x €1.000	Incidenteel/ structureel
Annulering evenement Koningsdag	60	I
Veiligheidsmaatregelen n.a.v. corona	-100	I
Vermindering legesopbrengst (Drank -en horecaleges)	-375	I
Totaal	-415	

Toelichting

Annulering evenement Koningsdag

Dit jaar zijn de evenementen tijdens Koningsdag, door de verspreiding van het corona-virus, komen te vervallen. Dit betekent dat de reeds begrote middelen voor de evenementen tijdens Koningsdag niet volledig zijn besteed. In de aanloop naar Koningsdag zijn wel diverse uitgaven gedaan ter voorbereiding op de evenementen. De begrote middelen minus de reeds gedane uitgaven leiden naar verwachting tot een (incidenteel) positief rekeningresultaat van circa 0,060 miljoen euro in 2020.

Veiligheidsmaatregelen n.a.v. corona

Vanuit het programma Veiligheid vinden er momenteel aanvullende uitgaven plaats. Hierbij moet onder andere gedacht worden aan uitgaven voor de informatievoorziening in de stad, zoals het plaatsen van tekstwagens in drukke gebieden. Daarnaast is de verwachting dat op termijn de capaciteitsvraag/druk (verder) toeneemt. Dat zal mogelijk leiden tot aanvullende personele lasten in 2020.

Vermindering legesopbrengst

Als gevolg van het corona virus en de daardoor beperkende maatregelen in de horecabranche verwachten we in 2020 minder aanvragen voor horecaverGUNningen. De verwachting is dat de legesopbrengsten met circa 0,375 miljoen euro teruglopen ten opzichte van de begroting 2020 (inkomstenderving).

Cultuur

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Matching culturele instellingen van landelijk belang	-1.550	I
Totaal	-1.550	

Toelichting

Op 15 april jl. heeft het kabinet een additioneel noodpakket voor de cultuursector aangekondigd. Met een bedrag van 300 miljoen euro worden culturele instellingen die van vitaal belang zijn voor de landelijke cultuursector de komende maanden ondersteund. Een deel (48,5 miljoen euro) van deze additionele middelen van het Rijk is bedoeld voor een beperkt aantal cruciale regionale musea, podia en filmtheaters. Het betreft hier gemeentelijk gefinancierde instellingen met een landelijk belang. In de stad Utrecht gaat het daarbij om Tivoli Vredenburg, Centraal Museum, Stadschouwburg Utrecht, Theater Kikker/Podium Hoge Woerd en Museum Speelklok. De minister van OCW matcht voor maximaal 50% de bijdragen van gemeenten en provincies, met een maximaal bedrag van 1 miljoen euro per instelling. Wij hebben besloten tot een cofinanciering van maximaal 1,55 miljoen euro, waarmee in totaal voor 3,61 miljoen euro aan bijdragen door het Rijk en de provincie voor deze instellingen wordt mogelijk gemaakt. Op deze manier kunnen deze gemeentelijk gefinancierde instellingen met landelijk belang van steun worden voorzien.

Met de cofinanciering van maximaal 1,55 miljoen euro, is mogelijk gemaakt dat de vijf genoemde culturele instellingen noodsteun ontvangen. Ook de overige 69 meerjarig gesubsidieerde instellingen uit de cultuurnota hebben te maken met effecten van de crisis. De verwachting is dat programmeringen in de anderhalvemetersamenleving in het algemeen geen positieve financiële bijdrage kunnen leveren aan het exploitatieresultaat. De publieksinkomsten zijn waarschijnlijk in veel gevallen onvoldoende om de programmakosten te dekken. De netto impact is afhankelijk van de verwachte financiële schade bij de instellingen, de inbreng van eigen middelen door de culturele instellingen zelf en van de financiële compensatie vanuit het Rijk.

Samenleven en sport

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Binnen- en buitenaccommodaties	-860	I
Zwembaden	-850	I
Ingeboekte compensatie	1.180	I
Totaal	-530	

Toelichting

Er komt een breed steunpakket om gemeenten te compenseren voor kwijtschelding van huurkosten voor sportverenigingen. Het is onduidelijk of gedeerde inkomsten, zoals verkoop zwembadkaarten en (incidentele) verhuur aan andere organisaties dan sportverenigingen tot dit steunpakket behoren. Voor de gemeente Utrecht wordt rekening gehouden dat 1,18 miljoen euro aan huurlasten over deze periode door het rijk worden gecompenseerd.

Door sluiting van de binnen- en buitenaccommodaties van 3 maanden is de verwachting dat er 1,630 miljoen euro aan gedeerde inkomsten zijn. Hiervan wordt 0,860 door het steunpakket gedekt, en 0,770 mogelijk niet. Hier staat tegenover dat de exploitatielasten dalen met 0,150 miljoen euro. Doordat het verwachte resultaat op basis van voorgaande jaren positief was, wordt het bijgestelde resultaat 2020 voor de binnen- en buitenaccommodaties nul.

Door sluiting van de zwembaden van 3 maanden is de verwachting dat er 1,580 miljoen euro aan gedeerde inkomsten zijn. Hiervan wordt 0,320 door het steunpakket gedekt en 1,260 miljoen euro mogelijk niet. Hier staat tegenover dat de exploitatielasten dalen met 0,150 miljoen euro. Doordat het verwachte resultaat op basis van voorgaande jaren 0,580 positief was, wordt het bijgestelde resultaat 2020 voor de zwembaden 0,530 negatief.

Overhead

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Inkomstenderving	PM	I
Directe maatregelen en werken mogelijk maken	-1.500	I
Vertraging en minder efficiënte uitvoering van projecten	-850	I
Totaal	-2.350	

Inkomstenderving

De inzet van eigen personeel op betaalde projectopdrachten binnen de gemeente loopt terug. Daarentegen is er veel vraag en inzet op Corona gerelateerde opdrachten die om niet worden uitgevoerd. De inkomstenderving die hierdoor ontstaat kent een bandbreedte tussen de 1 en 2 miljoen euro. Inzet van beheersmaatregelen kan het tekort terugdringen tot een bedrag tussen de 0 en 1 miljoen euro. Het is onze intentie om het tekort zoveel mogelijk te minimaliseren. Omdat de omvang vooralsnog onzeker is, is hier een PM-post opgenomen. Bij de tweede bestuursrapportage zullen we een aanscherping presenteren. Daarnaast is sprake van verminderde inkomsten voor verhuur van vergaderzalen aan externe gebruikers.

Directe maatregelen en werken mogelijk maken

Er worden onder andere extra kosten gemaakt voor schoonmaak en porto. Tevens is de ondersteuning van het digitaal samenwerken verhoogd met name op het gebied van beveiliging. Tenslotte is er extra inzet op business continuïteitsmanagement nodig.

Vertraging en minder efficiënte uitvoering van projecten

De uitrol van Utrecht Digitaal Werken loopt vertraging op. Het is niet mogelijk om grote groepen tegelijk te migreren. Tevens ontstaat efficiëntieverlies doordat de directe fysieke ondersteuning op het stadskantoor niet kan plaatsvinden. Daarnaast is door het op afstand werken sprake van efficiëntieverlies voor onder andere het KiK-programma en inhuur voor de CIO Office. Ook is sprake van vertraging in de transitie van DomstadIT. Voor al deze zaken geldt dat hierdoor extern personeel langer moet worden ingehuurd.

Algemene middelen

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Toeristenbelasting	-2.300	I
Dividend BNG	-1.000	I
Totaal	-3.300	

Toeristenbelasting

Voor de toeristenbelasting gaan we over heel 2020 uit van een terugval in inkomsten van 75%. Dit betekent een inkomstendaling van 2,3 miljoen euro.

Dividend BNG

Eind maart heeft de Europese Centrale Bank (ECB) aan kredietinstellingen die onder haar toezicht staan met zeer grote nadruk aangeraden de dividenduitkering op dit moment op te schorten tot in elk geval 1 oktober 2020, dan wel de dividenduitkering over 2019 geheel te schrappen. Dit voorstel heeft de BNG overgenomen. Vooralsnog gaan we ervan uit dat de BNG in 2020 geen dividend uitkeert.

2.2 Overige ontwikkelingen

Het grootste deel van het gemeentelijke beleid gaat ook in crisistijd door. Actuele ontwikkelingen leiden tot knelpunten ten opzichte van de vastgestelde begroting. In het licht van de crisis zijn deze knelpunten niet welkom. Toch moeten wij u ook informeren over de zaken die dit jaar onvermijdelijk, onoplosbaar en onuitstelbaar op ons afkomen. Dit betreft bijvoorbeeld de gevolgen van het stikstofdossier en

wetswijzigingen waar de gemeente aan heeft te voldoen, zoals de Wet kwaliteitsborging bouw. Ook zijn er consequenties van eerdere besluiten, zoals het onderhoud van het stationsgebied dat wordt overgedragen vanuit de projectorganisatie naar de beheerorganisatie. Verbonden partijen hebben hun begroting aangepast, waardoor de gemeentelijke bijdrage stijgt. Ten slotte zien we knelpunten op de plekken waar we al meerdere jaren negatieve rekeningresultaten hebben. Het gaat dan bijvoorbeeld om de Vastgoedorganisatie en de overhead. Ook de dekking van deze ontwikkelingen betrekken we bij de Programmabegroting 2021.

Een algemeen knelpunt zijn de prijsstijgingen in de bouw (BDB) en grond-, weg- en waterbouw (GWW) de afgelopen periode. Door aanpassing van de methode van prijscompensatie kunnen wij het probleem van afwijkende prijsontwikkelingen vanaf de begroting 2021 oplossen. Daarbij betrekken wij de gemiste indexatie in het jaar 2020.

De knelpunten als gevolg van de overige ontwikkelingen tellen op tot een bedrag van ruim 14 miljoen euro. Wij lichten de bedragen hierna per programma toe.

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000
Bewoners & Bestuur	-630
Stedelijke ontwikkeling	-4.643
Duurzaamheid	-235
Bereikbaarheid	-250
Openbare ruimte & groen	-1.880
Volksgesondheid	-50
Veiligheid	-1.548
Utrechts Vastgoed	-2.328
Overhead	-2.800
Totaal	-14.364

Bewoners & Bestuur

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Verhoging fractiebijdragen	-220	I
Versterken control door rekenkamer	-125	S
Verkiezingen: raads- en collegewissel	-120	S
Utrecht 900 jaar	-165	I
Totaal	-630	

Verhoging fractiebijdragen

Om de werkdruk bij de fracties te verminderen is de vaste component van de fractiebijdrage voor de jaren 2020, 2021 en 2022 incidenteel verhoogd met € 18.236 per fractie per jaar (totaal per jaar 220.000 euro). De Raad heeft dit op 19-12-2019 besloten.

Uitbreiding formatie Rekenkamer

Op verzoek van de Raad wordt het werkprogramma van de Rekenkamer verbreed. Dat kan alleen door de onderzoekscapaciteit van de Rekenkamer uit te breiden.

Verkiezingen: raads- en collegewissel

Voor de gemeenteraadsverkiezingen die een keer in de vier jaar plaatsvinden is geen budget beschikbaar bij de afdelingen die het college en de gemeenteraad ondersteunen. Toch worden er veel extra kosten gemaakt. Het Presidium heeft besloten deze kosten reëel te begroten. We stellen voor om een structureel budget jaarlijks in een reserve te storten en het bedrag te onttrekken in een verkiezingsjaar.

Utrecht 900 jaar

Op 2 juni 2022 is het 900 jaar geleden dat Utrecht stadsrechten kreeg. In 2018 is in het coalitieakkoord 'Ruimte voor Iedereen' afgesproken om deze mijlpaal te vieren en dat de verjaardag een viering is van

Utrecht, door en met Utrechters. Deze opdracht is bevestigd in de motie M353 'Lang zal ze leven Utrecht 900 jaar!' bij de bespreking van de begroting 2020. Omdat er in 2020 geen Voorjaarsnota is zal de verdere invulling, omvang en dekking van de kosten van de viering worden betrokken bij de integrale afweging bij programmabegroting. Dit bedrag is opgenomen om tijdig met de initiatiefnemers en partners in de stad te werken aan het plan en de noodzakelijke voorbereidingen om deze viering in 2022 niet onmogelijk te maken.

Stedelijke ontwikkeling

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Verminderde leges omgevingsvergunningen	-3.800	I
RSU 2040	-600	I
Wet kwaliteitsborging Bouw: Projectkosten invoering	-243	I
Totaal	-4.643	

Leges opbrengsten omgevingsvergunningen

Als gevolg van de PFAS- en de stikstofcrisis is er een daling van het aantal aanvragen van met name grote bouwprojecten. Daarnaast blijft de bouwsector door een tekort aan materiaal en personeel onder druk staan. Naar verwachting zal er vanwege deze oorzaken 3,8 miljoen euro minder aan legesopbrengsten worden ontvangen in 2020 dan begroot. De wegvallende opbrengst wordt niet gecompenseerd door lagere lasten. De lagere inzet die de teruggang in aanvragen met zich meebrengt wordt tenietgedaan door extra werkzaamheden i.v.m. advieswerk voor PFAS en stikstof.

RSU 2040

De actualisatie van de RSU en de bijbehorende investeringsstrategie is in volle gang. Het zwaartepunt van de werkzaamheden ligt in het eerste halfjaar, de kosten zijn dus grotendeels al gemaakt. Naast de RSU loopt ook regionaal een aantal strategische beleidstrajecten, waaronder: Regionaal Economisch Programma (REP), UNed en Mirt-verkenning en -onderzoek. Doordat momenteel veel van deze strategische trajecten tegelijk lopen, is een stapeling van lokale, regionale en landelijke strategische trajecten ontstaan. Hiervoor is materiële en personele inzet nodig, die de beschikbare capaciteit en middelen voor komend jaar ruimschoots overschrijdt. De voortgang van deze beleidstrajecten is een randvoorwaarde voor de toekomstige (woning) bouwproductie.

Invoering Wet kwaliteitsborging Bouw Projectkosten

Op 14 mei 2019 heeft de Eerste Kamer de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (hierna: 'Wkb') aangenomen. Het doel van de Wkb is het invoeren van een nieuw stelsel van kwaliteitsborging voor de bouw en de versterking van de positie van de opdrachtgever ten opzichte van de aannemer. De wet gaat in op 01 januari 2021. Het nieuwe stelsel van kwaliteitsborging is vastgelegd in de Wkb en het daarbij behorende Besluit kwaliteitsborging voor het bouwen. Verder worden ook de Woningwet en het Bouwbesluit gewijzigd. Invoering van deze nieuwe wetten vraagt voorbereiding van de gemeente, waarvoor dit jaar een grote inspanning moet worden geleverd.

Duurzaamheid

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Stikstof PAS en Pfas	-150	I
Stichting Utrecht Natuurlijk	-85	S
Totaal	-235	

Stikstof PAS en Pfas

Het stikstofdossier kan een groot effect hebben op stad, bijvoorbeeld op de realisatie van de woningbouwopgave. Voor doorrekeningen en advies daarover aan de raad is extra beleids capaciteit nodig. Wij werken voor Utrecht een strategie uit om met het stikstof-dossier om te gaan, te bepalen welke maatregelen Utrecht zelf kan nemen om de stikstofdepositie naar beneden te brengen en zo de economische en woningbouw- en mobiliteitsopgaven van de stad te kunnen uitvoeren zonder Natura 2000 gebieden te beschadigen. Dit geldt op dezelfde manier voor het Pfas-dossier.

Stichting Utrecht Natuurlijk

Sinds 1 januari 2015 is de Stichting Utrecht Natuurlijk, ook namens de gemeente, de partij voor de natuurbeleving en educatie in de stad. De Stichting beheert de 5 Steedes en 4 stadstuinen en bedient jaarlijks ruim 300.000 bezoekers en 29.000 scholieren. Bij de oprichting van de Stichting is afgesproken dat de bijdrage aan de Stichting meegroeit met het aantal inwoners van Leidsche Rijn. Dit leidt tot een knelpunt van 40.000 euro. Daarnaast is het accounthouderschap nu zeer beperkt ingevuld waardoor er onvoldoende sturing is op de inhoudelijke programma's van Utrecht Natuurlijk, terwijl er een wezenlijk deel van het programmabudget wordt besteed aan deze subsidie. Deze uitvoeringsprogramma kunnen beter aansluiten bij de gemeentelijke ambities op het gebied van duurzaamheid. Voor een goede invulling van het accounthouderschap, waardoor ook betere afstemming met andere programmaonderdelen en partners mogelijk is, is een bedrag nodig van 45.000 euro. Dit is de uitwerking van de raadsbrief van 19 juli 2019.

Bereikbaarheid

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Mobiliteits- en verkeersmanagement	-250	S
Totaal	-250	

Mobiliteits- en verkeersmanagement

De stad groeit. Om de stad aantrekkelijk en bereikbaar te houden stimuleren we thuiswerken, reizen buiten de spits en in het algemeen meer lopen, fietsen, OV- en minder (eigen) autogebruik (=mobiliteitsmanagement). Daarnaast geven we met hulp van onze verkeerslichten en andere technologie in het verkeer steeds vaker prioriteit aan voetgangers, fiets en OV en sturen we op het verminderen van gebiedsvreemd verkeer (=verkeersmanagement). Om bovenstaande mogelijk te maken ontwikkelen en realiseren we vanuit het programma Mobiliteits- en Verkeersmanagementbeleid en projecten (voor meer informatie zie de raadsbrief Acties Mobiliteits- en Verkeersmanagement 2020-2022.)

Voor het uitvoeren van een aantal reguliere taken die onderdeel zijn van het programma ontbreekt structurele dekking. Deze structurele taken zijn tot nu incidenteel bekostigd vanuit projectmiddelen. Dit is geen structurele oplossing. Deze taken betreffen:

- het borgen van de kwaliteit en ruimtelijke inpassing van taxi en touringcarvervoer in onze stad.
- het functioneel onderhouden en optimaliseren van de verkeersafhankelijke regelingen van de 200+ VRI's in Utrecht. Dit is afgelopen jaren ingewikkelder geworden.
- verantwoord gebruik en de ruimtelijke inpassing van het aanbod van deelmobiliteit, vergunningverlening t.b.v. deelauto's en de ontwikkeling en uitrol van een vergunningstelsel deelmobiliteit.

Wanneer we deze taken niet meer uitvoeren komt de basisdienstverlening in gevaar (veiligheid van reizigers, verantwoord gebruik en kwaliteit van de openbare ruimte en vergunning- en dienstverlening aan deelmobiliteitsbedrijven). De werkzaamheden zijn hiermee onvermijdelijk en zullen we in alle gevallen moeten uitvoeren. Het budget dat samenhangt met deze taken bedraagt 0,45 miljoen euro. Voor 2020 is het knelpunt voor taxi's en touringcars eenmalig binnen het MPB opgelost en is het knelpunt nog 0,25 miljoen euro.

Openbare ruimte en groen

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Onderhoud Uithoflijn (overige kosten dagelijks onderhoud)	-80	S
Onderhoud Stationsgebied	-900	S
Nieuwe aanbesteding maaibeheer	-200	S
Problematiek berenklaauw/invasieve exoten	-100	S
Reclame in de openbare ruimte	-200	I
Gevolgen "aslastbeperking" wervengebied	-400	S
Totaal	-1.880	

Onderhoud Uithoflijn

Nu de Uithoflijn rijdt, zijn er kosten voor het dagelijkse onderhoud (groen en schoon). Parallel aan de realisatie van de Uithoflijn is er door provincie en gemeente gewerkt aan een Beheersovereenkomst en de juridische verankering van de eigendomssituatie. In afgelopen periode zijn operationele afspraken voor dagelijks beheer en onderhoud met de diverse beheerders vastgelegd.

- Waar trambaan en busbaan gecombineerd zijn, dragen provincie en gemeente de kosten voor beheer en onderhoud van de onderbouw (lees: de kolommen en draagconstructie), inclusief Groot Onderhoud, maar exclusief vervangingsinvesteringen, volgens de verdeelsleutel 76% provincie en 24% gemeente.
- Gemeente heeft en houdt eigendom en verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud van alle VRI's die onderdeel uitmaken van het project Uithoflijn en van de busbanen die niet gecombineerd zijn met een trambaan, waaronder de Dichtersbaan, de buslus bij WKZ en de buslus onder de P+R Utrecht Science Park. Hiermee geeft de gemeente invulling aan de toezegging dat zij wil bijdragen aan beheer en onderhoud van de Uithoflijn, zoals vastgelegd in de bestuursovereenkomst. De gemeente houdt hiermee de controle over de verkeersregelingen van de verschillende kruisingen met de trambaan.
- Provincie en gemeente delen de kosten voor dagelijks beheer en onderhoud van de gecombineerde bus- en tramhalte Utrecht Centraal Centrumzijde, inclusief de stijgpunten naar de OVT. Ook hier geldt de verdeelsleutel provincie 76% en gemeente 24%.

De kosten worden momenteel in beeld gebracht en zullen onderdeel worden van de inbreng voor de programmabegroting 2021. De beheersovereenkomst vormt onderdeel van de beëindiging van het project en is voorzien om deze zomer gereed te zijn voor besluitvorming.

De kosten van het dagelijks en groot onderhoud voor de civiele constructies zijn nog niet bekend. Hierover vindt nog overleg plaats tussen de gemeente en de provincie.

Onderhoud Stationsgebied fase 1

Steeds meer delen in het stationsgebied worden opgeleverd. Indien het huidige ambitieniveau wordt gehandhaafd, dan zal de totale oplevering tot hogere beheer- en onderhoudskosten gaan leiden dan vooraf geraamd. Er zijn gedurende de ontwikkeling wijzigingen in de plannen doorgevoerd die leiden tot hogere beheer- en onderhoudskosten. In 2014 is er een berekening gemaakt van de beheer en onderhoudskosten van het stationsgebied fase 1. Het verschil tussen deze initiële berekening en de beheerkosten na oplevering leidt tot een knelpunt in 2020.

Het beheer en onderhoud van het stationsgebied en omgeving (het 'plus 1' niveau) is vastgelegd een overeenkomst met Integraal Terminal Beheer (ITB). Deze organisatie onderhoudt een deel van het stationsgebied voor zowel de gemeente als ProRail als NS.

Om het volledige knelpunt goed in beeld te krijgen, wordt er binnenkort een onderzoek gestart gericht op de volgende drie punten:

- Wat zijn de totale onderhoudskosten van het stationsgebied, nu de ontwikkeling van fase 1 zijn einde nadert met daarin speciale aandacht voor de wijzigingen ten opzichte van het oorspronkelijke ontwerp
- De overeenkomst met ITB m.b.t. de verdeelsleutel van de kosten tussen de gemeente, ProRail en NS
- De overeenkomst met ITB m.b.t. de afgesproken kwaliteitsniveaus

Nieuwe aanbesteding maaibeheer

Het maaibestek is in de afgelopen periode opnieuw aanbesteed. Er werden meerkosten verwacht bij de aanbesteding van het maaibestek vanwege de ontwikkelingen in de markt. Het vorige maaibestek is afgesloten in laagconjunctuur periode, waardoor het contract tegen gunstige voorwaarden is afgesloten. De nieuwe aanbesteding is ondertussen afgerond en het nieuwe bestek is vanaf begin april van kracht. In afwachting van het nieuwe bestek zijn in de eerste 3 maanden minder werkzaamheden uitgevoerd en daardoor ook minder kosten gemaakt dan normaliter in deze periode. De nieuwe aanbesteding leidt tot een meerkosten bij het maaibeheer, circa 60% van het gemelde knelpunt wordt hierdoor veroorzaakt. Daarnaast leidt het streven naar een insectvriendelijk maaibeheer, ter bevordering van de biodiversiteit in de stad tot hogere kosten. Bij de aanbesteding is invulling gegeven aan de toezeggingen die zijn gedaan naar aanleiding van Motie 170 "Biodiversiteit voorop in het groenbeheer" en Motie 336 "Betere biodiversiteit". Het is nog niet volledig duidelijk hoe de toezeggingen precies worden ingevuld, omdat hierover overleg met de aannemer plaatsvindt. Om deze reden zal de implementatie van de nieuwe werkwijze geleidelijk aan gaan plaatsvinden.

Problematiek berenklauw/invasieve exoten

Invasieve exoten zijn onder andere planten, zoals de Aziatische Duizendknoop en de Reuzenberenklauw, die van nature niet in Nederland voorkomen. Deze uitheemse soorten veroorzaken schade aan de biodiversiteit of gezondheidsklachten. Vroegtijdig en actief ingrijpen is noodzakelijk om verspreiding van de exoten en eventuele schade te voorkomen en/of te beperken. Als gevolg van een gunstige aanbesteding, was er tot en met 2019 binnen het maaibudget ruimte om de kosten van de bestrijding van invasieve exoten op te vangen. Na de nieuwe aanbesteding van het maaibeheer is deze ruimte er niet meer, waardoor een knelpunt ontstaat van 0,1 miljoen euro.

Reclame in de openbare ruimte

De plaatsing van de eerste haltevoorzieningen is in 2018 gestart en is in 2019 verder gefaseerd uitgevoerd. Door werkzaamheden in de stad en de wachttijden bij energie-aansluiting zijn nog niet alle reclameobjecten geplaatst en exploitabel. Hierdoor blijven de inkomsten 2020 achter.

Gevolgen aslastbeperking wervengebied

Op 28 april 2020 hebben we u het Plan van Aanpak Wervengebied ter vaststelling toegestuurd. In dit Plan van Aanpak en het raadsvoorstel wordt een samenhangende programmatische aanpak aangekondigd. Eén van de opgaven in die aanpak is het behoud van de werf- en wegkelders en zorgen voor evenwicht tussen de belastbaarheid van kelders en belasting door gebruik, zoals verkeer. Eén van de onderzoeken die we hiervoor hebben gedaan gaat over de invloed van het gemeentelijke wagenpark op het wervengebied. In de brief van 14 mei 2020 hebben wij de resultaten van de onderzoeken met u gedeeld en acute maatregelen aangekondigd om in de binnenstad aan de aslastbeperking te kunnen voldoen. De effecten en financiële impact van de genoemde acute maatregelen worden de komende periode in beeld gebracht. De kosten worden structureel voor een deel toegerekend aan bedrijven en voor een ander deel aan huishoudens. De uiteindelijke kosten en verdeelsleutel zullen nader worden bepaald naar gelang de inzet die we moeten doen op de inzameling. Een globale schatting voor de rest van 2020 komt vooralsnog uit op minimaal 0,4 miljoen euro aan extra kosten. Bij de tweede bestuursrapportage verwachten we meer zicht te hebben op de (financiële) impact van de uit te voeren acute maatregelen en de eerdergenoemde verdeelsleutel, alsmede de mogelijkheden om de equalisatiereserve afvalstoffenheffing te benutten.

Volksgezondheid

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
GR GGDrU	-50	S
Totaal	-50	

GR GGDrU

De bijdrage van de gemeente Utrecht aan de bij de gemeenschappelijke regeling GGDrU belegde taken wordt jaarlijks vastgesteld via een door de 26 deelnemende gemeenten vastgestelde begroting. De in 2019 vastgestelde begroting 2020 kent voor de gemeente Utrecht een structurele hogere last van

50.000 euro. Deze hogere last is het gevolg van een groeiend aantal inwoners, een afwijkend indexatiesysteem en een lichte reparatie van het tarief Inwonersbijdrage.

Veiligheid

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Nafase van het schietincident op 18 maart 2019	-690	I
Veiligheidsregio Utrecht - FLO	-320	I
Veiligheidsregio Utrecht – Herijking ijkpuntscores	-431	S
Toezicht legale seksinrichtingen	-17	S
Uitvoering Wet BIBOB	-90	S
Totaal	-1.548	

Nafase van het schietincident op 18 maart 2019

De lasten die gepaard gaan met de nafase van het schietincident op 18 maart 2019 zijn niet begroot. De verwachting is dat de totale kosten voor de nafase in 2019 en 2020 samen circa 1,480 miljoen euro bedragen. In 2019 is voor de nafase een bedrag van 0,790 miljoen euro uitgegeven. De nafase krijgt vervolg in 2020. Wij verwachten in 2020 een aanvullende lastenpost á 0,690 miljoen euro.

Veiligheidsregio Utrecht

Het totale knelpunt in 2020 bedraagt 0,751 miljoen euro.

- **Functioneel Leeftijdsontslag** Incidentele lastenstijging 2020 (0,320 miljoen euro) door invoering Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) overgangsregeling (wetgeving).
- **Herziening ijkpuntscores** Door herziening van de ijkpuntscores stijgt de deelnemersbijdrage van de gemeente Utrecht aan de VRU structureel (0,431 miljoen euro).

Toezicht legale seksinrichtingen

De gemeente Utrecht heeft zes vergunde seksinrichtingen waarop toezicht gehouden moet worden. Deze taak lag tot en met 2019 bij de politie. De Nationale Politie heeft besloten om de bestuurlijke controles op vergunde seksinrichtingen per 1 januari 2020 over te dragen aan de betrokken gemeenten. In deze overdracht is geen budget gereserveerd voor de betrokken gemeenten die de taak over moeten nemen.

De uitvoering van deze nieuwe taak leidt tot een knelpunt. Het knelpunt bedraagt in 2020, met inachtneming van de corona maatregelen, 0,017 miljoen euro.

Het structurele knelpunt bedraagt met ingang van 1 januari 2021 0,033 miljoen euro per jaar.

Met dit bedrag worden de vergunde seksinrichtingen meerdere malen per jaar gecontroleerd door de gemeente. Raamprostitutie en straatprostitutie maken geen deel uit van deze taak.

Uitvoering Wet Bibob (Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur)

We zetten de wet Bibob in bij aanvragen voor exploitatievergunningen (voor horeca, coffeeshops, speelautomatenhallen en seksbedrijven) voor nieuwe ondernemingen en overname van ondernemingen. Daarmee creëren we de juiste waarborgen zodat criminele activiteiten niet worden gefaciliteerd, de vergunning niet wordt misbruikt en de concurrentiepositie van bonafide ondernemers wordt beschermd. De Utrechtse vraag naar exploitatievergunningen is groot. In deze branche komen er frequent nieuwe bedrijven of worden bedrijven over genomen. De groei zorgt voor een stijging van de inzet. Per aanvraag is meer inzet nodig om de juiste zaken te waarborgen. Hierdoor ontstaat er een knelpunt van 0,090 mln. euro.

Utrechts Vastgoed

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Reservering risico leegstand	-1.700	S
Reservering calamiteiten	-315	S
Extra onderhoudskosten Stadskantoor	-313	S
Totaal	-2.328	

Reservering risico leegstand

Een vastgoedportefeuille heeft altijd te maken met leegstand. Een zekere mate van leegstand is noodzakelijk om de flexibiliteit te hebben om snel huisvesting mogelijk te maken. Binnen de huurberekening wordt een percentage (3,85% gemiddeld) aangehouden om de leegstandskosten af te dekken. Deze bedragen worden echter niet gereserveerd en landen daarmee in het begrote positief saldo van programma Utrechts Vastgoed. We hebben in werkelijkheid echter wel te maken met leegstand en de afgelopen jaren zien we daarom nadelen bij de verantwoording op programma Vastgoed. Door de reservering te begroten en aan het eind van het jaar de daadwerkelijke leegstand hierop af te boeken zal de begroting beter aansluiten op de werkelijke kosten. De reservering wordt gedoteerd door het gemiddelde percentage leegstandsrisico over de gehele portefeuille te berekenen exclusief de eigen huisvesting in het stadskantoor.

Calamiteiten

Jaarlijks zien we in de verantwoording van het programma Vastgoed nadelen als gevolg van calamiteiten. In de kostprijsdekkende huurberekening zit een opslag van 0,7% om kosten die voortkomen uit calamiteiten mee te kunnen dekken. Deze bedragen worden echter niet gereserveerd en landen daarmee in het begrote positief saldo van programma Utrechts Vastgoed. Door de reservering voor calamiteiten te begroten en aan het eind van het jaar de daadwerkelijke calamiteiten hierop af te boeken zal de begroting beter aansluiten op de werkelijke kosten. De reservering wordt gedoteerd door 0,7% over de totaal begrote huur te berekenen bij de programmabegroting.

Extra onderhoudskosten Stadskantoor

In 2019 is een actualisatie gemaakt van het meerjarenonderhoudsplan voor het stadskantoor en in beeld gebracht met de daarvoor bestemde onderhoudsvoorziening. Hierbij bleek dat door een intensiever gebruik van het stadskantoor de onderhoudskosten hoger uitvallen dan verwacht werd bij de aankoop. Dit is vooral terug te zien bij het onderhoud van de liften en de sprinklerinstallaties. Daarom stellen wij voor de dotatie aan de onderhoudsreserve structureel met 0,313 miljoen te verhogen. Gebleken is dat de opzet voor het doteren aan en onttrekken uit de voorziening niet past binnen de wettelijke regels voor begroten bij de gemeente. Wij stellen voor om de voorziening op te heffen en om te zetten in een reserve en de reeds geplande wijze van doteren hierbij voort te zetten. De onderhoudskosten vertonen op termijn enkele uitschieters, waardoor de reserve negatief wordt. Dit zal in de toekomst incidentele aanvulling vragen.

Overhead

Omschrijving	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Knelpunt Overhead	-4.300	I/S
Dekking groei 2019	1.500	S
Totaal	-2.800	

Het knelpunt Overhead bestaat uit de volgende componenten:

Nadere specificatie	verwacht rekening- resultaat x €1.000	incidenteel/ structureel
Kapitaallasten informatievoorziening	-150	S
Prijsstijgingen ICT-licenties	-1.300	S
Gegevensbescherming	-1.000	I
Gegevensbescherming DISO's	-150	S
Hogere kosten Arbodienstverlening	-800	S
Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB)	-400	S
Strategisch huisvestingsplan	-100	I
Hogere energielasten	-200	S
Versterken control	-200	S
Totaal	-4.300	

Het knelpunt Overhead bestaat uit de volgende componenten:

Kapitaallasten informatievoorziening 0,150 miljoen euro

De investeringen bij Informatievoorzieningen zijn in het verleden incidenteel gefinancierd en daardoor niet geactiveerd. Er is in de begroting tot nu toe geen rekening gehouden met de structurele dekking van vervangingsinvesteringen. In 2020 is het onvermijdelijk een aantal vervangingsinvesteringen te doen waarvan de kapitaallasten leiden tot een knelpunt.

Prijsstijgingen ICT-licenties 1,3 miljoen euro

Bij de heronderhandeling van een aantal lopende licenties eind 2019 en begin 2020 zijn de prijzen sterk gestegen ten opzichte van de eerdere voordelig licenties die de gemeente had. Het betreft licenties van noodzakelijke applicaties. De voornaamste oorzaak zijn grote prijsstijgingen. Deze prijsstijgingen gaan ver uit boven de normale indexering van de gemeente. Dit werd slechts in beperkte mate veroorzaakt door uitbreiding van het aantal Utrechtse gebruikers.

Gegevensbescherming 1,0 miljoen euro

De externe dreigingen op het gebied van gegevensbescherming nemen toe (denk aan actualiteit rondom de hack bij de Universiteit Maastricht en de kwetsbaarheid van Citrix) en de eisen die aan ons worden gesteld in wet- en regelgeving worden steeds hoger. De komende jaren zullen wij wettelijk verplicht moeten voldoen aan de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) en via de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) hierover verantwoording afleggen. Dit noodzaakt ons het programma gegevensbescherming te intensiveren. Onze doelstelling is dat de gemeente Utrecht eind 2021 in control is op privacy, cybersecurity en informatiebeveiliging. We zijn certificeerbaar op ISO 27001, de Code voor Informatiebeveiliging, waarbij privacy integraal onderdeel is van de planning & control-cyclus (conform ISO 27701), inclusief de verantwoording hierover. Hiervoor zullen de volgende activiteiten worden ondernomen: het versnellen van het onderhoud van ICT-security, het op orde krijgen van bedrijfscontinuïteitsmanagement, het verhogen van het veiligheidsbewustzijn en kennisniveau van de gemeentelijke organisatie, het inrichten van de planning- en controlcyclus en het verbeteren van de toegangsbeveiliging op het gebied van applicaties en gegevens.

Gegevensbescherming DISO's 0,150 miljoen euro

Parallel aan de versnelling van het programma gegevensbescherming zijn we genooddaakt het aantal Decentrale Information and Security Officers (DISO's) uit te breiden. Op dit moment zijn er binnen de gemeentelijke organisatie tien medewerkers belast met DISO-taken. Passend bij de wettelijke eisen zoals genoemd in het vorige knelpunt is uitbreiding met zeven fte nodig om te kunnen functioneren op het juiste veiligheidsniveau.

Hogere kosten Arbodienstverlening 0,800 miljoen euro

De hogere kosten voor Arbodienstverlening worden veroorzaakt door: hogere kosten bedrijfsartsen na nieuwe aanbesteding, eisen vanuit de Arbowetgeving en kosten voor begeleiding van (complexe) casussen verzuim.

Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) 0,400 miljoen euro

Per 1 januari 2020 is de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) in werking getreden. Door de (premie)maatregelen in de WAB zijn de tarieven met ca. 8% gestegen.

Strategisch huisvestingsplan 0,100 miljoen euro

In voorbereiding op het nieuwe Strategische Huisvestingsplan worden kosten gemaakt voor inhuur. Deze inhuur is noodzakelijk om vertraging te voorkomen. Het nieuwe Strategische Huisvestingsplan houdt rekening met de ervaringen die worden opgedaan tijdens de Coronacrisis met betrekking tot digitaal werken.

Hogere energielasten 0,200 miljoen euro

Ten gevolge van de marktontwikkeling stijgen de energielasten voor de panden van de gemeentelijke huisvesting.

Versterking Control 0,200 miljoen euro

Om invulling te geven aan de beweging van control laag in de organisatie naar versterking control op

concernniveau en breder in de organisatie op onder andere strategische doelstellingen en risicomanagement is een uitbreiding en versterking van de controlcapaciteit op concernniveau noodzakelijk. Uitbreiding van 3-4 fte gedurende 2020 leidt in 2020 tot een knelpunt van ongeveer de helft van de bijbehorende personeelslasten op jaarbasis.

Dekking groei-krimp 2019 1,500 miljoen euro

Het budget voor overhead groeit of krimpt automatisch mee met de omvang van de organisatie. De groei van de organisatie in 2019 leidt tot een stijging van het overheadbudget van 1,5 miljoen euro. Deze gelden worden ingezet om de bovengenoemde knelpunten te verlagen.

2.3 Budgettaire neutrale bijsturingen

Openbare Ruimte en Groen

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
				x €1.000	
Onttrekking reserve Ophaaldienst	-250				
Nieuwe aanbesteding onderhoud wagenpark	250				
Totaal	0				

In 2020 heeft er een nieuwe aanbesteding van het onderhoud van het wagenpark plaatsgevonden. Het nieuwe contract is begin april ingegaan. Het nieuwe contract leidt in 2020 tot 0,25 miljoen euro aan extra kosten die niet kunnen worden opgevangen binnen de bestaande budgetten in 2020. Structureel betekent het afsluiten van het nieuwe contract een kostenstijging van circa 0,4 miljoen euro per jaar. Vanaf 2021 worden de extra kosten meegenomen in de tariefopstelling van de afvalstoffenheffing. Wij stellen voor de extra kosten van 2020 te onttrekken aan de reserve Ophaaldienst (Afvalstoffenheffing).

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
				x €1.000	
Onttrekking reserve Ophaaldienst	-700				
De-activering toegangssystemen ondergrondse containers	700				
Totaal	0				

Op 19 december 2019 heeft de Raad besloten om de pasjes voor de toegangssystemen van ondergrondse containers met ingang van 2020 te laten vervallen en de ondergrondse containers open te zetten. Tegelijkertijd is besloten om de extra kosten als gevolg van het afschrijven van de resterende boekwaarde van de toegangssystemen ondergrondse containers te onttrekken aan de reserve Ophaaldienst (Afvalstoffenheffing).

Economie & werk voor iedereen

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
				x €1.000	
Onttrekking reserve Pieken in de Delta	-112				
Vrijval VUO Pieken in de delta	-288				
Exploitatiekosten ROM	400				
Totaal	0				

Exploitatiekosten ROM

Op 6 februari 2020 heeft de raad besloten tot oprichting van de ROM, om als stad samen met de regio de krachten te bundelen in een regionaal investeringsplatform om het netwerk van bedrijven in de stad en regio te versterken. De ROM wordt dit jaar opgericht.

Op basis van het businessplan, het inrichtingsplan, en de bestuursovereenkomst die door alle partijen is ondertekend, de bijdrage van de gemeente Utrecht aan de exploitatiekosten van de ROM jaarlijks 0,400 miljoen euro.

De dekking van deze exploitatiebijdrage voor 2020 komt uit twee posten. Er staat een vooruit ontvangen bedrag Pieken in de Delta op de balans, waar geen verplichtingen meer tegenover staan. Deze balanspost kan vrijvallen en zal worden gebruikt voor dekking van een deel van de exploitatiekosten. De raad heeft daarnaast op 6 februari 2020 besloten de reserve Pieken in de Delta in te zetten voor de ROM en 0,175 miljoen euro te onttrekken voor opstartkosten en bijdrage aan de exploitatiekosten 2020. Wij stellen nu voor deze onttrekking te wijzigen in 0,112 miljoen euro in 2020.

Voor de exploitatie van de ROM is vanaf 2021 structureel 0,175 miljoen euro beschikbaar uit beschikking van de EBU-middelen. Met het besluit tot oprichting van de ROM is de hogere gemeentelijke bijdrage van 0,400 miljoen euro een onvermijdelijk knelpunt in de Programmabegroting 2021. Hierbij zal ook het resterende bedrag van de reserve Pieken in de Delta worden betrokken.

Stedelijke ontwikkeling:

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
					x €1.000
Onttrekking reserve woonfonds (onttrekking)	-150	-150			
Stadsakkoord Wonen en Stedelijke Prestatieafspraken	150	150			
Totaal	0	0			

De reserve woonfonds wordt ingezet voor bijzondere doelgroepen en initiatieven die extra woonvoorzieningen vragen en niet in het reguliere pakket zijn opgenomen. De uitvoering van de opgave in het kader van de Woonvisie en het stadsakkoord vraagt de komende jaren extra inzet, met name op de samenwerking met marktpartijen en de prestatieafspraken met woningcorporaties. Deze afspraken richten zich ook op bijzondere doelgroepen, waarmee we aansluiten op het doel van de reserve Woonfonds. We stellen voor deze nog voor twee jaar te dekken uit de reserve Woonfonds (0,150 miljoen euro per jaar).

Werk en inkomen

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
					x €1.000
Implementatie wet Inburgering	900	-900			
Totaal	900	-900			

In juli 2021 treedt de nieuwe wet inburgering in werking. In 2020 worden de voorbereidingen hiervoor getroffen en scenario's uitgewerkt voor de uitvoering van deze nieuwe wet. Dit levert extra kosten op in 2020. In 2021 verwachten we deze implementatiekosten van het Rijk terug te krijgen. Dit betreft daarmee een budgetneutraal bijstellingsvoorstel.

3. Investeringsen

3.1 Rapportage grote investeringsprojecten

In deze paragraaf bespreken we de ontwikkelingen bij grote investeringsprojecten. Als criterium geldt een door uw gemeenteraad beschikbaar gesteld krediet van 10 miljoen euro of meer, een lange looptijd, de mate van complexiteit en het risicoprofiel.

Per project worden in het kort de bijzonderheden aangegeven met betrekking tot de voortgang van het project en de kaders als planning en budgetuitputting ten opzichte van het geautoriseerde budget.

Tevens worden de grootste risico's of bijzonderheden benoemd met betrekking tot realisatie van het project. Waar u separaat over een project wordt geïnformeerd, wordt daarnaar verwezen.

Zoals we u in onze brief van 25 juni 2019 hebben gemeld, werken wij aan de professionalisering van de beheersing van grote projecten. Doel is om meer zekerheid en duidelijkheid te geven over de beheersing van grote projecten. Deze professionalisering is een grote opgave en vergt een lange adem.

Een afgeleide van deze opgave betreft de weergave over de voortgang en risico's van investeringsprojecten in deze paragraaf. De effecten van de professionaliseringsopgave worden stapsgewijs zichtbaar in dit onderdeel van de bestuursrapportages.

Over het geheel van de rapportages zien we dat juridische procedures grote invloed hebben op de voortgang van projecten. Ook de stikstofproblematiek werkt door in de uitvoering een aantal projecten. Voor een aantal grote projecten zoals de Noordelijke Randweg en de Westelijke Stadsboulevard betekent actualisatie van de raming dat de beschikbare dekking opnieuw bezien moet worden in relatie tot het ambitieniveau.

Programma Stedelijke Ontwikkeling

Project	Startjaar	Geautoriseerde uitgaven	Prognose uitgaven einde project*	x €1.000 Project gereed in jaar...
Parkeergarage en P&R Berlijnplein	2018	17.820	17.820	2020

*Het betreft de prognose ten opzichte van het geautoriseerde/vrijgegeven budget.

Parkeergarage en P&R Berlijnplein

Vanwege bezwaren van één van de inschrijvers tegen de voorlopige gunning en de hierop volgende rechtsgang is de start van de realisatie van het gebouw opgeschoven naar derde kwartaal 2019 en zal het project naar verwachting gereed zijn in het najaar van 2020.

We verwachten de opdracht binnen het geautoriseerde bedrag te kunnen realiseren. De parkeergarage wordt na realisatie door de Utrechtse Vastgoedorganisatie (UVO) in eigendom en beheer genomen.

Programma Bereikbaarheid

In onderstaande voortgangsrapportage wordt een toelichting op de voortgang van de grote mobiliteitsprojecten waarbij kort wordt gerapporteerd over mijlpalen in de planning, risico's en financiën. Voor sommige projecten geldt dat deze zo goed als afgerond zijn en bijna kunnen worden afgesloten (Uithoflijn, Daphne Schippersbrug en Busbaan Transwijk). Over de Uithoflijn en de NRU wordt u separaat geïnformeerd middels een aparte voortgangsrapportage en betreft deze rapportage een korte samenvatting. Met uitzondering van de Busbaan Dichterswijk bevinden de overige projecten zich nog niet in de uitvoeringsfase.

Project	Startjaar	Geautoriseerde uitgaven	Prognose uitgaven einde project*	x €1.000 Project gereed in jaar...
Uithoflijn	2006	139.061	127.092	2020
Dafne Schippersbrug	2013	18.462	18.462	2020
Busbaan Dichterswijk (Z90)	2011	31.137	36.337	2021
Busbaan Transwijk (Z80)	2011	69.002	63.802	2020
Integrale aanpak NRU	2012	45.100	45.100	2029
Westelijke stadsboulevard	2016	6.100	6.100	2024
Uitvoeren visie Kanaalstraat en Amsterdamsestraatweg	2019	3.267	3.267	2022

*Het betreft de prognose ten opzichte van het geautoriseerde/vrijgegeven budget.

Uithoflijn

Mijlpalen/planning/risico's

De aanleg van de tramlijn is afgerond, op een aantal restpunten na. De Uithoflijn is op 16 december 2019 in exploitatie gegaan, maar met een nog beperkte frequentie. In de loop van 2020 moeten de restpunten worden afgehandeld en de besturingssystemen worden ge-upgrade, zodat een hogere frequentie kan worden aangetoond.

De inpassing van de trambaan in de omgeving is nagenoeg helemaal gereed. Wel worden verkeersregelingen van kruisingen nog geoptimaliseerd, onder andere om een kortere rijtijd voor de tram mogelijk te maken. In Utrecht Science Park moet de combideklaag langs de sporen, waar de bussen overheen rijden, vervangen worden. Ook wordt de tijdelijke busbaan tussen Sorbonnelaan en Padualaan najaar 2020 nog verwijderd en omgebouwd tot calamiteitenroute en fietspad.

Per kwartaal wordt u met een uitgebreidere rapportage geïnformeerd over de voortgang van de Uithoflijn. De verwachting is dat we eind 2020 tot decharge van het project kunnen overgaan.

De impact van de COVID-19 pandemie op de planning en de uitvoering wordt nog geïnventariseerd.

Financieel

Voor de aanleg van de onderbouw en de herinrichting van de omgeving door de gemeente zijn verschillende uitvoeringsovereenkomsten opgesteld. De gemeentelijke kosten worden jaarlijks bij de provincie gedeclareerd. De budgetten maken deel uit van het (gezamenlijk) project Uithoflijn en het verwachte overschot van 11,969 miljoen euro op de onderbouw maakt onderdeel uit van de totale projectscope (als bijdrage in de realisatie traminfrastructuur) en wordt conform eerdere besluitvorming daarbinnen ingezet.

Op basis van afspraken met de provincie hebben beide opdrachtgevers extra middelen beschikbaar gesteld, vastgelegd in een Allonge op de Bestuursovereenkomst, voor een totaal van 84 miljoen euro. De gemeente draagt hier 25 miljoen euro aan bij en levert daarmee ook een bijdrage voor het realiseren van de traminfrastructuur. In de kwartaalrapportages WTVS Uithoflijn wordt u hierover uitgebreid geïnformeerd. De verwachting is dat het project binnen deze aanvullende middelen tot afronding en decharge zal komen.

Met de Provincie Utrecht worden definitieve afspraken gemaakt over het beheer en de beheerkosten van het Uithoflijntracé. Het accres voor areaaluitbreiding voorziet niet in de dekking van alle kosten voor dagelijks beheer en onderhoud van de gemeente. Dit wordt met name veroorzaakt door de hogere beheerkosten in het Stationsgebied waardoor aanvullende middelen benodigd zijn. Deze benodigde middelen bedragen structureel 0,08 miljoen euro, zie voor nadere toelichting het knelpunt Onderhoud Uithoflijn (overige kosten dagelijks onderhoud). De beheerlasten voor Groot Onderhoud worden momenteel in kaart gebracht. Uitgangspunt is dat bij gecombineerd gebruik door bus en tram, de gemeente 24% bijdraagt aan de structurele lasten voor Groot Onderhoud van de kunstwerken (zoals bijvoorbeeld voor de bus/trambaan in het Stationsgebied).

Dafne Schippersbrug (voorheen fietsbrug over het Amsterdam Rijnkanaal)

Mijlpalen/planning

Het project is afgerond. In verband met de juridische procedure met de aannemer, die in hoger beroep is gegaan, kan het project nog niet worden afgesloten.

Financieel/risico's

Eventuele hogere kosten als gevolg van de juridische procedure kunnen worden opgevangen binnen de resterende reservering.

Busbaan Transwijk (Z80)/Bereikbaarheid stationsgebied en Busbaan Dichterswijk (Z90)

inclusief maatregelen auto- en langzaam verkeer (incl. onderdoorgang)

Mijlpalen

De busbaan Transwijk (Z80) is op 13 juli 2019 in gebruik genomen. Dit project bevindt zich in de nazorgfase waarin de restpunten worden weggewerkt. Dit project zal dit jaar financieel worden afgerond. De allerlaatste nog ontbrekende HOV-schakel over de Dr. M.A. Tellegenlaan en de Van Zijstweg (Busbaan Dichterswijk/Z90) is inmiddels vol in uitvoering. Naar verwachting wordt de HOV baan en de fietsonderdoorgang eind dit jaar opgeleverd. In het eerste kwartaal 2021 wordt de gehele infrastructuur, dus naast de busbaan ook alle fietsvoorzieningen en de auto rijbanen opgeleverd.

Risico's

De busbaan Dichterswijk betreft een complex onderdeel van het totale HOVnetwerk en vergt veel afstemming over de bereikbaarheid van de stakeholders zoals de Jaarbeurs, Rabobank, Villa Jongerius en roeiverenigingen. De planning voor de aanleg van de fietsonderdoorgang en het vernieuwen van de Nelson Mandela Brug is strak. Met name het vernieuwen van de Nelson Mandelabrug is complex en geldt als voornaam risico. Hierbij geldt de randvoorwaarde dat de bereikbaarheid voor de stakeholders in stand wordt gehouden.

Financieel

De provincie Utrecht heeft één subsidiebeschikking afgegeven voor de aanleg van de HOV Leidsche Rijn waarvan de busbaan Transwijk en de busbaan Dichterswijk onderdelen zijn. De Busbaan Dichterswijk is de laatste te realiseren busbaan binnen deze subsidiebeschikking. Het overschot op de busbaan Transwijk van 5,2 miljoen – eerder gemeld 3,2 miljoen - voegen wij geheel toe aan de (risicoreservering voor) de busbaan Dichterswijk. Hiermee kunnen eventuele tegenvallers bij het hergebruik van de brug en de bodemverontreiniging worden opgevangen. De ophoging laat onverlet dat het saldo van de kosten voor de zuidtangent binnen de daarvoor opgestelde begroting blijft. Wij verwachten beide projecten, zowel busbaan Transwijk als de busbaan Dichterswijk, binnen de subsidiebeschikking en tijdig te realiseren.

Noordelijke Randweg Utrecht

Mijlpalen/planning

Op 12 maart 2020 hebben wij de 4e bestuurlijke voortgangsrapportage verstuurd naar de raad, waarin uitgebreid wordt gerapporteerd over de voortgang. In deze rapportage zijn de hoofdlijnen opgenomen. Zoals aangegeven in de vorige rapportage, is de besluitvorming over het bestemmingsplan uitgesteld vanwege de stikstofproblematiek. Vanuit het project NRU zijn we in gesprek met meerdere veehouderijen over inkrimping, bedrijfsbeëindiging of verplaatsing, zodat vrijkomende stikstofdepositieruimte aangewend kan worden voor de NRU. Het is onzeker op welke termijn hier overeenstemming over wordt bereikt. Wij gaan uit van een vertraging in de vaststelling van het bestemmingsplan van minimaal anderhalf jaar (niet eerder dan in 2021). Dit leidt tot een latere oplevering van het project.

Parallel aan het bestemmingsplan is in de verslagperiode gewerkt aan het Voorlopig Ontwerp (VO), de voorbereiding van de verlegging van kabels en leidingen en grondverwerving.

Risico's

Een aantal risico's voor de NRU zijn opgenomen in het gemeentelijk risicomodel. Het gaat hierbij om risico's die betrekking hebben op:

- Toekomstige prijsstijgingen die niet gedekt kunnen worden uit de indexatie van het budget.
- Vertraging en extra kosten als gevolg van de stikstofproblematiek.
- Een hogere kostenraming als gevolg van de uitwerking van functioneel ontwerp naar voorlopig ontwerp.
- Nieuwe normen voor het toegestane gehalte PFAS (chemische stoffen in de bodem).
- De minnelijke verwerving van benodigde gronden.

In het risicodossier zijn voor alle risico's beheersmaatregelen opgenomen, waarvan de voortgang periodiek wordt gemonitord en tevens over wordt gerapporteerd in de voortgangsrapportage.

Financieel

Na de extra gemeentelijke bijdrage van 5 miljoen euro bij het MPR 2019 en de toevoeging van de eerdere extra bijdragen van provincie (9 miljoen euro) en rijk (4,1 miljoen euro), is het totale budget

voor de NRU in het MPR 2019 217,1 miljoen euro. De bijdragen van rijk en provincie worden geïndexeerd met de index voor bruto overheidsinvesteringen. Dit levert de volgende bedragen op:

- Indexatie van de provincie van 1,6 miljoen euro.
- Indexatie van het rijk van 11,3 miljoen euro op basis van het MIRT 2019.

Deze bedragen worden toegevoegd aan het budget voor de NRU in het MPR 2020. Hiermee komt het totaal beschikbare budget voor de NRU uit op een bedrag van 230,1 miljoen euro.

Na de extra bijdrage van 5 miljoen in het MPR 2019 resteerde voor een variant met twee onderdoorgangen een verschil van 3,1 miljoen met de beschikbare dekking. Bij de uitwerking van Functioneel Ontwerp (FO) naar VO is daarom gezocht naar kostenbesparingen. Zoals aangegeven in de 4e bestuurlijke voortgangsrapportage NRU is in het laatste kwartaal van 2019 gestart met het opstellen van de VO-raming (prijspeil december 2019). Hieruit blijkt dat de kostenraming van een variant met twee onderdoorgangen ruim boven de beschikbare dekking uitkomt. Ook de financiële haalbaarheid van een variant met één onderdoorgang komt onder druk te staan. De raad wordt in een separate brief geïnformeerd over de uitkomsten van deze kostenraming.

Westelijke Stadsboulevard

Mijlpalen/planning

Op 16 mei 2019 is de raad geïnformeerd over een aantal nieuwe inzichten n.a.v. het concept-voorlopig ontwerp van de Westelijke Stadsboulevard (WSB) op zowel het gebied van verkeerseffecten als kosten. Over de kosten is gemeld dat uit een eerste raming op basis van het concept-VO bleek dat de kosten substantieel hoger waren dan die voor het IPvE/FO. We hebben aangegeven een aantal scenario's uit te werken en aan de hand hiervan te bekijken op welke manier uitvoering binnen het bij het IPvE/FO vastgestelde financiële kader mogelijk is, voordat we verder gaan met de afronding van het Voorlopig Ontwerp (VO). Het betrof de volgende scenario's op basis waarvan we bekijken hoe het project toch uitvoerbaar is:

- Versobering van het ontwerp;
- Een aanpassing van (een deel van) het ontwerp;
- Het later uitvoeren van een deel van het ontwerp.

Op 18 oktober 2019 is de raad geïnformeerd over de samenhang tussen de verkeersstudie Noordwest (NW) en de WSB. Aangegeven is dat de scenario's en mogelijke oplossingsrichtingen voor WSB in samenhang en tegelijkertijd met de resultaten uit de verkeersstudie NW worden voorgelegd. Eind december zijn de drie onderzochte maatregelenpakketten in deze verkeersstudie met de raad gedeeld. In de periode hierna zijn de positieve en negatieve effecten van de verschillende maatregelenpakketten nader onderzocht. Inmiddels is de uitkomst van de verkeersstudie NW bekend. De raad wordt middels separate raadsbrief geïnformeerd wat deze uitkomst betekent voor de verkeersafwikkeling, de geluidsbelasting en de kosten van het Voorlopig Ontwerp (VO) van de WSB. Ook is aangegeven dat bezuinigingsscenario B (versobering ontwerp en later uitvoeren Majellaknoop) het uitgangspunt wordt voor de verdere uitwerking van het Voorlopig Ontwerp (VO) van de Westelijke Stadsboulevard (WSB). De keuze voor dit scenario is gemaakt op basis van de definitieve resultaten van de contraexpertise op de geactualiseerde raming en berekeningen met verkeersmodel VRU 3.4.

Financiën

Na versobering maar inclusief geluidsmaatregelen woningen komt de totale kostenraming van bezuinigingsscenario B uit op 36,42 miljoen euro (6,42 miljoen euro hoger dan het eerder gereserveerde budget). Hierbij wordt uitgegaan van de herontwikkeling van de woningen aan het TAK Plantsoen, waardoor deze geluidsmaatregelen niet binnen het project zijn opgenomen. De WSB is een project waarover wordt afgeschreven en de hogere investeringslasten zullen deels leiden tot hogere afschrijvings- en rentekosten. In het MPR 2020 is een voorstel opgenomen voor de dekking van de hogere kostenraming.

Risico's

Zoals hierboven beschreven kan op basis van de uitkomst van verkeersstudie Noordwest en bezuinigingsscenario B verder worden gewerkt aan de uitwerking van de Westelijke Stadsboulevard. Financieel risico is dat de plankosten door vertraging hoger kunnen worden. Daarnaast leidt vertraging als gevolg van de huidige prijsindex tot hogere investeringskosten. Andere belangrijke risico's, opgenomen in het risicomodel van de WSB zijn het bezwaar van de buurt bij mogelijke fasering en verlegging van de kabels & leidingen van nutsbedrijven.

Uitvoeren visie Kanaalstraat en Amsterdamsestraatweg

Mijlpalen/Planning Kanaalstraat

Het afgelopen jaar is, samen met de buurt, gewerkt aan het maken van een Integraal Programma van Eisen en Functioneel Ontwerp (IPvE/FO). Deze wordt naar verwachting in mei 2020 vrijgegeven voor inspraak.

Mijlpalen/Planning Amsterdamsestraatweg

Wij hebben naar aanleiding van het concept IPvE/FO geconstateerd dat het met het huidige verkeerskundige uitgangspunt lastig is om een verkeersveilige, aantrekkelijke en leefbare 30km-straat op de Amsterdamsestraatweg te realiseren. Daarom is besloten om eerst een verkeersstudie voor het gebied Noordwest uit te voeren. In deze studie hebben wij onderzocht welke mogelijkheden er zijn om het autoverkeer op de Amsterdamsestraatweg te verminderen. De raad is per brief van 24 januari 2020 over de uitkomsten geïnformeerd. De raad wordt in mei 2020 geïnformeerd over de gevolgen van de verkeersstudie NW voor de ASW. In het derde kwartaal wordt de raad vervolgens geïnformeerd over een aantal principekeuzes.

Risico's Kanaalstraat

Belangrijkste voorziene financiële risico's zijn de omvang van een eventuele bodemsanering en de omvang van faseringen tijdens de uitvoering van het werk. Dit laatste vanwege de complexiteit van de omgeving: drukke winkelstraat waarbij logistiek en bezoek mogelijk moet blijven, en weinig ruimte in de zijstraten is voor omleidingen. Daarnaast bestaat de kans dat tijdens de uitvoering kabels en leidingen moeten worden verlegd, die nu nog niet in beeld zijn. In de volgende ontwerpstep brengen wij dit verder beeld en nemen wij maatregelen op om deze risico's te beheersen.

Risico's Amsterdamsestraatweg

Het project Amsterdamsestraatweg is in afwachting van de uitkomsten van de Noord-West Studie. In verband met de reeds gemaakte plankosten zullen de totale plankosten bij doorstart naar verwachting hoger zijn. Andere belangrijke risico's zijn het bezwaar van de buurt en de mogelijke uitbreiding van de scope van het project.

Financiën

In de Voorjaarsnota 2018 is, bovenop het in het MPB 2018 opgenomen budget van 3,1 miljoen, 11,5 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het realiseren van de buurtvisie Kanaalstraat en het programma Amsterdamsestraatweg. Hiervan is 6 miljoen euro gereserveerd voor de herinrichting van de Kanaalstraat en Damstraat, 8 miljoen euro voor de herinrichting Amsterdamsestraatweg en 0,6 miljoen euro voor programmamanagement en communicatie. Daarnaast is in het MPR 2019 0,167 miljoen euro extra vrij gemaakt naar aanleiding van onderhandelingen met de winkeliersvereniging over het parkeertarief in de Kop van Lombokgarage. Samen met het bedrag uit het MPB 2018 (3,1 miljoen euro) is er een krediet van 3,267 miljoen euro vrijgegeven.

De geraamde kosten voor de herinrichting van de openbare ruimte Kanaal- en Damstraat bedragen 8,0 miljoen euro waarbij werk met werk is gemaakt met vervanging van de riolering. Voor het vervangen van het riool is aanvullend een bedrag beschikbaar van 3,5 miljoen euro uit het beheer- en onderhoudsprogramma Riolering. Het beschikbare taakstellende budget is 7,9 miljoen euro. Voor het resterende tekort voor de herinrichting van 0,1 miljoen euro, geldt een bezuinigingsopgave die wordt betrokken bij het opstellen van het Voorlopig Ontwerp.

Het taakstellende budget van 7,9 miljoen wordt gedekt uit de beschikbare kapitaalslasten voor het uitvoeren van de visie Kanaalstraat en Amsterdamsestraatweg. Binnen de jaarlijkse beschikbare kapitaallasten van 1,1 miljoen euro zit een grotere investeringsruimte, die zal worden ingezet voor de hogere benodigde investering voor de Kanaalstraat - Damstraat. Voor de Amsterdamsestraatweg blijft de oorspronkelijke investeringsruimte beschikbaar.

Voor de Amsterdamsestraatweg zal een nieuwe raming worden gemaakt en dan wordt duidelijk hoe deze zich verhoudt tot het beschikbare budget.

Programma Openbare Ruimte en Groen

Project	Startjaar	Geautoriseerde uitgaven	Prognose uitgaven einde project*	x €1.000 Project gereed in jaar...
Wal- en kluismuren (t/m rak 21)	2009	47.600	xxx	xxx
Wal- en kluismuren (rak 21-VJN '19)	2019	5.000	xxx	xxx
Wal- en kluismuren (rak 22)	2019	15.000	xxx	xxx

*Het betreft de prognose ten opzichte van het geautoriseerde/vrijgegeven budget.

Wal- en kluismuren

Op basis van een herijking heeft uw raad bij de Voorjaarsnota 2017 besloten 12,0 miljoen euro extra beschikbaar te stellen ten opzichte van het oorspronkelijke budget van 35,6 miljoen euro van het project Wal- en kluismuren, in totaal 47,6 miljoen euro.

Helaas is gebleken dat de beschikbare financiële middelen voor het project Wal- en kluismuren (WKM) ontoereikend zijn om het werk te kunnen voltooien, zie raadsbrief van 10 mei 2019. Een extern adviesbureau, AnteaGroup, heeft de opdracht gekregen een realistische inschatting te maken van wat nodig is om de werkzaamheden voor WKM af te ronden, zie raadsbrief 25 juni 2019. Anticiperend op het externe onderzoek is er een extra investering van 5 miljoen euro beschikbaar gesteld bij de VJN 2019.

Met de raadsbrief van 28 november 2019 is de rapportage van het onderzoek, uitgevoerd door AnteaGroup, aangeboden. Antea geeft een grote bandbreedte aan voor de kosten van de resterende werkzaamheden aan de wal- en kluismuren. Om meer zicht te krijgen op het resterende werk en de nog te maken afwegingen rondom de bouwmethode die moet worden toegepast of de onbekende staat van de aangrenzende panden is, op advies van Antea, een herziening nodig die medio 2021 zal zijn afgerond. Anticiperend op de uitkomsten van het gepresenteerde onderzoek wordt een extra investering aangevraagd bij de Programmabegroting 2021, uitgaande van de onderkant van de door Antea genoemde bandbreedte.

Bij de Voorjaarsnota 2018 zijn de verwachte kosten van het tweede gedeelte (rak 22) in kaart gebracht. Deze raming komt uit op een bedrag 15,0 miljoen euro. De voorbereiding van de werkzaamheden van rak 22 is van start gegaan.

De opgaven op wal- en kluismuren, werfkelders en weren te zwaar verkeer vraagt om een integrale, programmatische aanpak. In de raadsbrief van 20 december 2019 is aangekondigd dat in april 2020 een samenhangend plan van aanpak wordt gepresenteerd op de vier onderwerpen: 1. Herziening project wal- en kluismuren; 2. Inspectie werfkelders; 3. Weren te zwaar verkeer; 4. Consequenties van de complexe en soms niet te achterhalen eigendomsverhoudingen.

Op 28 april 2020 (link naar raadsbrief) hebben we u het Plan van Aanpak Wervengebied ter vaststelling toegestuurd. In dit Plan van Aanpak en het raadsvoorstel wordt een samenhangende programmatische aanpak aangekondigd. Daarnaast wordt voorgesteld om het doel van de beschikbare budgetten van Wal- en kluismuren (rak 1 – 21) te verbreden voor de uitvoering van de 1e fase van de programmatische aanpak in het Plan van Aanpak Wervengebied.

Programma Onderwijs

Vorig jaar zijn de actuele investeringsplannen van het programma Onderwijs gepresenteerd in de Voortgangsrapportage Meerjarenperspectief Onderwijs Huisvesting (MPOHV) 2019. De planning wordt jaarlijks geactualiseerd en hierop wordt gerapporteerd in de Voortgangsrapportage MPOHV. In onderstaande rapportage wordt een korte toelichting gegeven op de voortgang van de negen grote projecten binnen het programma Onderwijs.

Project	Startjaar	Geautoriseerde uitgaven	Prognose uitgaven einde project*	x €1.000 Jaar project gereed
Aanpak Multifunctionele Accommodaties (MFA's)				
* MFA Voorn, Akkrumeraklaan 131 + 101	2016	*	*	2021
* MFA Waterwin, Musicallaan 106	2016	*	*	2020
* MFA Het Zand, Pauwoogvlinder 20	2016	*	*	2021
* MFA Weide Wereld, Teunisbloemlaan 48	2016	*	*	2022
De Passie, Zwarte Woud 211	2017	*	*	2020
Bonifatius College, Burgemeester Fockema Andreaelaan 7	2018	*	*	2022
Cambridgelaan, Internationale School Utrecht	2018	*	*	2022
VO school Academie Tien (NUOVO)	2018	*	*	2022
Globe College, Marco Pololaan, Bonte Koelaan 7 9	2018	*	*	2021
Totaal		169.215	178.507	

*) Het betreft de prognose ten opzichte van het geautoriseerde/vrijgegeven budget.

*) Voor de afzonderlijke investeringsbedragen verwijzen wij naar de geheime bijlage behorende bij de Programmabegroting 2020

Aanpak Multifunctionele accommodaties (MFA's)

MFA Voorn, Akkrumeraklaan 131 + 101

Eind 2019 is de aanbesteding van de werkzaamheden afgerond en is de tijdelijke huisvesting geplaatst en in gebruik genomen. De start van de renovatiewerkzaamheden is gepland in het eerste kwartaal van 2020. In het eerste kwartaal van 2021 worden de renovatiewerkzaamheden naar verwachting afgerond.

MFA Waterwin, Musicallaan 106

Eind 2019 is de aanbesteding van de werkzaamheden afgerond en zijn de werkzaamheden gestart. Planning is dat de renovatie eind 2020 wordt afgerond.

MFA Het Zand, Pauwoogvlinder 20

Het voorlopig ontwerp is eind 2019 vastgesteld waarna gestart is met het definitief ontwerp. Verwachting is dat dit voor de zomervakantie in 2020 vastgesteld kan worden.

Na het afronden van de werkzaamheden in MFA Waterwin en hiermee het vrijkomen van de tijdelijke huisvesting ten behoeve van de scholen in MFA Het Zand kunnen de renovatiewerkzaamheden begin 2021 starten. Planning is dat de renovatie van MFA Het Zand eind 2021 gereed zal zijn.

MFA Weide Wereld, Teunisbloemlaan 48

Eind 2019 is er met de betrokken schoolbesturen in de Wijk Vleuterweide overeenstemming bereikt over de toekomstige plek waar de verschillende scholen gehuisvest gaan worden. De basisscholen OBS Vleuterweide, Zonnwereld en De Twaalfriiter krijgen hiermee een ander schoolgebouw. OBS Vleuterweide en Zonnwereld, beide momenteel gehuisvest in MFA Weide Wereld, gaan naar twee nog te bouwen schoolgebouwen aan de Passiebloemweg. De Twaalfriiter, nu gehuisvest in de schoolwoningen aan de Doyenneperenlaan, verhuist naar MFA Weide Wereld.

Begin 2020 worden met De Twaalfriiter, als nieuwe gebruiker binnen MFA Weide Wereld, de projectkaders opnieuw gedefinieerd. Hierna kan het ontwerpproces verder worden opgepakt. Planning is dat de verbouwing start in het eerste kwartaal van 2021. De gehele verbouwing zal medio 2022 worden afgerond.

De Passie, Zwarte Woud 211

Het project zit in de afrondende fase. De renovatie en uitbreiding worden opgeleverd in oktober 2020.

Bonifatius College, Burgemeester Fockema Andreaelaan 7

Betreft de renovatie en uitbreiding van het Bonifatius College. Het project bevindt zich in de start van de ontwerpfase. De planning is om in 2022 bij het 100-jarig bestaan een gerenoveerd gebouw te hebben dat tevens is uitgebreid.

Internationale School Utrecht, Cambridgelaan

De haalbaarheid voor de definitieve huisvesting van de International School voor 1.200 leerlingen op de locatie aan de Cambridgelaan op het USP De Uithof is in 2018 onderzocht. Het betreft nieuwbouwproject. De Bouwenvelop is eind 2019 vastgesteld en het bestemmingsplan traject is gestart. Het project zit in de ontwerpfase. Eind 2022 zal de nieuwbouw van de ISU opgeleverd worden.

VO school Academie Tien (NUOVO)

In Leidsche Rijn Centrum Oost zal aan het Berlijnplein eind 2022 de nieuwe VO school Academie Tien (NUOVO) haar deuren openen. De wijziging van het bestemmingsplan, nodig voor het ontwikkelen van deze school, wordt in het derde kwartaal aan de raad voorgelegd. Het definitief ontwerp is gereed.

Globe College, Marco Pololaan, Bonte Koelaan 7 9

Het betreft een renovatie gecombineerd met nieuwbouw aan de Bontekoelaan voor 800 leerlingen. Architect is geselecteerd. Het project zit in ontwerpfase.

Programma Vastgoed

In de Nota Kapitaalgoederen 2020-2023 zijn vorig jaar alle benodigde investeringen in het maatschappelijk vastgoed gepresenteerd. Deze investeringsplanning wordt jaarlijks geactualiseerd en uitgebreid toegelicht in het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed (MPUV).

In onderstaande rapportage wordt een korte toelichting gegeven op de voortgang van de vier grote projecten in het programma Vastgoed.

Over de voortgang van de Domtoren wordt u halfjaarlijks middels een aparte raadsbrief geïnformeerd. Onderstaande informatie betreft slechts een beknopte samenvatting.

Project	Startjaar	Geautoriseerde uitgaven	Prognose uitgaven einde project*	Project gereed in jaar...
Restauratie Domtoren	2016	*	*	2024
Renovatie Stadhuis	2017	*	*	2020
Sportcampus	2019	*	*	2022
Musketon	2019	*	*	2022
Totaal		*	*	

*) Het betreft de prognose ten opzichte van het geautoriseerde/vrijgegeven budget.

*) Voor de afzonderlijke investeringsbedragen verwijzen wij naar de geheime bijlage behorende bij de programmabegroting 2020.

Restauratie Domtoren

Doel van de restauratie van de Domtoren is het zodanig verbeteren van de technische staat van de toren dat deze 50 jaar zonder grootschalig onderhoud zou moeten kunnen met maximaal behoud van cultuurhistorisch belangrijk materiaal. In 2019 is in bouwteamverband (architect Rothuizen B.V., aannemingsbedrijf Nico de Bont en gemeente Utrecht) het definitieve restauratieplan opgesteld en uitgewerkt in een bestek. Op basis van dit bestek heeft Aannemingsbedrijf Nico Bont eind 2019 de opdracht gekregen voor de uitvoering van de restauratiewerkzaamheden. Deze werkzaamheden lopen naar verwachting van 2020 tot en met 2024.

De bezoekerslift is inmiddels gerealiseerd. Utrecht Marketing gaat vanaf april 2020 de lift exploiteren. Het is straks mogelijk dat mensen met een beperking de Domtoren kunnen bezoeken.

De stichting Utrechts EigenDom is opgericht voor het genereren van fondsen voor zogeheten extra's bij het publiek en het bedrijfsleven in Utrecht. Onder andere voor de bezoekerslift en de aanlichting van de Domtoren. Zij heeft hiervoor een activiteitenprogramma ontwikkeld dat in 2019 succesvol is verlopen. Ook voor 2020 is een nieuw programma in de maak.

In het kader van de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten (SIM) is in augustus 2019 een subsidie door het Rijk toegekend voor de restauratie van de Domtoren ter waarde van 404.500 euro.

Renovatie Stadhuis

De verduurzaming en renovatie van het stadhuis is in 2019 bouwkundig afgerond. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan het inregelen van de (elektro)technische installaties. Het gehele project zal dit jaar administratief afgehandeld worden, waarbij de kosten binnen budget zijn gebleven.

Sportcampus

Met het vertrek van het Via Nova College en de groei van het Leidsche Rijn College wordt het gebouw functioneel aangepast om nog maar één school in het pand te huisvesten. Naast de functionele aanpassingen worden bouwkundige zaken en de installatietechniek aangepakt om het binnenklimaat te verbeteren, waarbij direct wordt ingezet op vergaande verduurzaming.

Met de beschikbare middelen uit de versnellingsopgave energieneutraal kernvastgoed is een business case uitgewerkt waarmee het mogelijk is geworden het gebouw te verduurzamen tot een energie neutraal gebouw. Conform de versnellingsopgave energieneutraal kernvastgoed zijn er (eind 2019) afspraken gemaakt met de gebruiker (het schoolbestuur) om vanuit de exploitatie een substantiële bijdrage te leveren aan de verduurzaming.

Op basis van deze afspraken wordt het ontwerp verder uitgewerkt waarbij de verwachting is dat in de tweede helft van 2020 gestart wordt met de bouwwerkzaamheden. Afronding van de werkzaamheden zal plaatsvinden in 2022.

Musketon

De bijna 40-jarige Musketon wordt geheel gerenoveerd. Zowel technisch als functioneel zal het gehele gebouw aangepakt gaan worden. Om te komen tot een gedragen project is er een intensief participatietraject met de bewoners en hiermee de gebruikers van de Musketon. Planning is dat er medio 2020 een gedragen schetsontwerp kan worden vastgesteld. Dit zou betekenen dat de bouwwerkzaamheden medio 2021 gestart kunnen worden en in de loop van 2022 kunnen worden afgerond.

3.2 Bijsturingsvoorstellen investeringsprojecten 2020

Deze paragraaf bevat de wijzigingsvoorstellen bij de investeringsprojecten voor zowel vervanging- als uitbreidingsinvesteringen, ongeacht de hoogte van het totale krediet. Uitgangspunt bij deze voorstellen is dat deze geen effect hebben op de financiële ruimte. Het kan bijvoorbeeld gaan om een mutatie in een reserve of om wijzigingen waarvoor wij binnen het betreffende programma een voorstel ter dekking of bestemming doen. Met het vaststellen van deze Eerste Bestuursrapportage 2020 autoriseert u de geactualiseerde investeringsbedragen zoals opgenomen in onderstaande tabellen.

Investeringsprojecten Bereikbaarheid

Investeringsprojecten Programma Bereikbaarheid

In het Meerjaren Perspectief Ruimte 2020 is de actualisatie van het programma bereikbaarheid opgenomen. Met de actualisatie worden de beschikbare middelen geprogrammeerd voor bestaande en nieuwe projecten. Tevens wordt de uitvoeringsplanning over de jaren van de projecten opgenomen en bijgesteld. De actualisatie past binnen de beschikbare financiële ruimte van het programma bereikbaarheid.

In de bestuursrapportage vragen we de budgetten vrij voor lopende projecten en voor projecten waarvan de uitvoering start in 2020. Onderdeel daarvan zijn ook de toevoegingen van budgetten van derden aan de projectkredieten zoals toegelicht in het MPR (de budgettaire neutrale bijsturingsvoorstellen).

Besluitvorming over toekenning van budgetten voor nieuwe projecten of ambities wordt uitgesteld tot de integrale afweging.

Herprogrammering beschikbare middelen programma bereikbaarheid 2020

De herprogrammering wordt in het MPR onderverdeeld in de volgende rubrieken:

- Inpassing van knelpunten op lopende projecten;
- Budgettaire neutrale aanpassingen;
- Inpassingen van kasritme.

Onderdoorgang Locomotiefstraat (Cartesiusdriehoek)

Naast de herprogrammeringen vanuit het MPR 2020 is er nog een extra regel opgenomen in de tabel, waarin een aanvullend krediet vrij gevraagd wordt voor de spooronderdoorgang Locomotiefstraat. In totaal is in het MPR 2019 een bedrag van 10,5 miljoen geprogrammeerd voor de onderdoorgang Locomotiefstraat. Van dit bedrag zijn in verband met onzekerheden over de subsidietoekenningen tot nu toe alleen de gemeentelijke middelen vrij gevraagd. In 2019 is de beschikking vanuit het regionaal fietsprogramma van de provincie (2 miljoen euro) ontvangen en daarom stellen we voor om dit bedrag vrij te geven voor dit project.

Project	Geautoriseerde uitgaven t/m 2020 cf. Programma-begroting 202	Voorgestelde wijziging	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2020
---------	--	------------------------	---------------------------------------

Uitbreidingsinvesteringen categorie A

Inpassing van knelpunten op lopende projecten

Actieplan goederenvervoer	4.377	300	4.827
Handhaving Taxikeurmerk (5 jaar) incl. investeringen	450	200	650
Doorfietsroute Oosterspoorbaan	2.030	125	2.155

Budgettaire neutrale aanpassingen

Knelpunten op bestaande fietsroutes (flexibel fonds fietsroutes)	510	42	552
Herenroute	3.100	800	3.900
Busbaan Dichterswijk incl. fietsonderdoorgang (Z90)	31.137	5.200	36.337
Busbaan Transwijk (Z80)	69.002	-5.200	63.802
OV-infrastructuurregelen nav vervoersplan	1.300	950	2.250
Actieplan verkeersveiligheid	6.000	983	6.983
Aanpak Luchtkwaliteit	3.813	-300	3.513
Elektrisch vervoer	8.306	1.895	10.201
Verkeersmanagement	0	428	428

Inpassing van kasritme

Bijdrage Expeditiebrug Jaarbeurs		2.500	2.500
Mobiliteitsmanagent WSB		1.000	1.000

Overige autorisatie bijdragen derden

Onderdoorgang Locomotiefstraat (Cartesiusdriehoek)	2.900	2.000	4.900
--	-------	-------	-------

Subtotaal investeringen categorie A	132.925	10.923	143.848
-------------------------------------	---------	--------	---------

Herprogramming investeringen in categorie B

Westelijke stadsboulevard	23.500	6.620	30.120
Integrale aanpak NRU	172.100	12.901	185.001
Uitvoeren visie Kanaalstraat en Amsterdamsestraatweg	11.500	1.500	13.000
Subtotaal investeringen categorie B	207.100	21.021	228.121

Totaal	340.025	31.944	371.969
---------------	----------------	---------------	----------------

Als in bovenstaande tabel in de eerste kolom (geautoriseerde uitgaven tot en met 2020) geen bedrag is opgenomen betekent dit dat het om een nieuw project gaat. Als er in de eerste kolom al wel een bedrag staat betreft het een herprogramming van lopende projecten, zodat het vrij gevraagde krediet weer aansluit bij de kostenraming van het project.

We maken in bovenstaande tabel onderscheid tussen investeringen categorie A en investeringen categorie B. De kredieten voor investeringen in categorie B moeten nog worden vrij gevraagd. Bij de herprogramming in het MPR, onderdeel bereikbaarheid worden aanvullende bedragen gereserveerd voor de Westelijke Stadsboulevard, de integrale aanpak NRU en de Kanaalstraat. Deze aanvullende bedragen worden toegevoegd aan de beschikbare budgetten onder categorie B. Samen met de al vrij

gevraagde kredieten in categorie A sluiten deze bedragen aan bij de kostenramingen voor de projecten, zoals opgenomen in de geheime bijlage van het MPR.

Investeringsprojecten Ondersteuning op Maat

Project	Geautoriseerde uitgaven t/m 2020 conform Programma-begroting 2020	Voorgestelde wijziging	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2019 x €1.000
Vervangingsinvesteringen	1.632		3.867
Uitbreidingsinvesteringen categorie A	2.712	-1.600	1.112
Uitbreidingsinvesteringen categorie B	2.891	-1.768	1.123
Totaal	7.235	-3.368	3.867

Middels deze voorgestelde wijziging worden de investeringen met betrekking tot de realisatie van 'Sleep Inn Jansveld en Nachtopvang in zelfbeheer' en 'Welzijns- en jongerenvoorziening Hoge Weide' overgeheveld van de investeringsstaat van programma Ondersteuning op Maat naar de investeringsstaat van programma Vastgoed. Deze twee voorzieningen zijn gerealiseerd binnen programma Vastgoed en worden van daaruit tegen kostprijs dekkende huur verhuurd aan de gebruikers.

Investeringsprojecten Samenleven en Sport

In de Nota Kapitaalgoederen 2020 - 2023 is vorig jaar het langetermijnperspectief voor de investeringen geschetst die nodig zijn in het gemeentelijk vastgoed.

Dit jaar is deze investeringsplanning geactualiseerd in het kader van het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed 2020 (MPUV). Met de actualisatie is de investeringsplanning aangepast aan de nu geldende werkelijkheid, de mogelijkheden en behoeften in de stad.

In onderstaande tabel staan de voorgestelde wijzigingen voor de autorisaties van de investeringen met een startdatum in 2020 of eerder. Voor deze wijzigingen is dekking beschikbaar.

Geplande projecten die door omstandigheden pas na 2020 zullen starten, worden tijdelijk van de huidige investeringsstaat afgehaald.

Voor die projecten zal bij de programmabegroting van het desbetreffende startjaar opnieuw autorisatie gevraagd worden.

Vervangingsinvesteringen Sport	Geautoriseerde uitgaven t/m 2020 conform Programma-begroting 2020	Voorgestelde wijziging	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2020 x €1.000
Binnensportaccommodaties (gebouwen en installaties)	1.408	-1.013	395
Buitensportaccommodaties (gebouwen en installaties)	4.581	-130	4.451
Buitensportaccommodaties (velden/sportconstructies)	12.240	4.990	17.230
Volkstuinen (gebouwen)	187	-32	155
Zwembaden (gebouwen en installaties)	2.748	-163	2.585
Totaal	21.164	3.652	24.816

Uitbreidingsinvesteringen A Sport	Geautoriseerde uitgaven t/m 2020 conform Programma-begroting 2020	Voorgestelde wijziging	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2020 x €1.000
Binnensportaccommodaties (gebouwen en installaties)	2.741	2.230	4.971
Buitensportaccommodaties (gebouwen en installaties)	3.021	997	4.018
Buitensportaccommodaties (velden/sportconstructies)	7.066	-446	6.620
Totaal	12.828	2.781	15.609

In de Nota Kapitaalgoederen 2020 - 2023 is vorig jaar het langetermijnperspectief voor de investeringen geschetst die nodig zijn in het gemeentelijk vastgoed.

Dit jaar is de gehele investeringsplanning geactualiseerd in het kader van het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed 2020 (MPUV).

In bovenstaande tabel staan de voorgestelde wijzigingen voor de autorisaties van de investeringen met een startdatum in 2020 of eerder. Voor deze wijzigingen is dekking beschikbaar.

Geplande projecten die door omstandigheden na 2020 zullen starten, worden niet meer opgenomen in de huidige investeringsstaat. Voor die projecten zal bij de programmabegroting van het desbetreffende startjaar opnieuw autorisatie gevraagd worden.

Voor een uitgebreide onderbouwing van de projectenlijst verwijzen wij naar het MPUV 2020 en de daarbij behorende geheime bijlage. De bedragen in de eerste kolom sluiten aan bij het investeringsoverzicht van de Programmabegroting 2020. Voor een overzicht van de onderliggende wijzigingen per project verwijzen wij het MPUV 2020 en de daarbij behorende geheime bijlage.

Investeringsprojecten Vastgoed

In de Nota Kapitaalgoederen 2020 - 2023 is vorig jaar het langetermijnperspectief voor de investeringen geschetst die nodig zijn in het gemeentelijk vastgoed.

Dit jaar is deze investeringsplanning geactualiseerd in het kader van het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed 2020 (MPUV). Met de actualisatie is de investeringsplanning aangepast aan de nu geldende werkelijkheid, de mogelijkheden en behoeften in de stad.

In onderstaande tabel staan de voorgestelde wijzigingen voor de autorisaties van de investeringen met een startdatum in 2020 of eerder. Voor deze wijzigingen is dekking beschikbaar.

Geplande projecten die door omstandigheden pas na 2020 zullen starten, worden tijdelijk van de huidige investeringsstaat afgehaald. Voor die projecten zal bij de programmabegroting van het desbetreffende startjaar opnieuw autorisatie gevraagd worden.

In de programmabegroting 2020 zijn ook geplande uitbreidingsinvesteringen categorie B opgenomen. Deze projecten zijn nog niet geautoriseerd bij de programmabegroting en daarom zijn deze ook niet opgenomen in de voorgestelde wijzigingen bij deze bestuursrapportage.

<i>Vervangingsinvesteringen</i>	<i>Geautoriseerde uitgaven t/m 2020 conform Programma-begroting 2020</i>	<i>Voorgestelde wijziging</i>	<i>Actuele autorisatie uitgaven t/m 2020 x €1.000</i>
Cultuur	12.717	2.543	15.260
Erfgoed	49.918	-930	48.988
Gemeentelijke Huisvesting	12.816	-300	12.516
MFA's	46.245	5.415	51.660
Welzijn	14.419	888	15.307
Zorg	2.382	2.160	4.542
Overig/Overig beleid	8.738	-3.921	4.817
Totaal	147.235	5.855	153.090

<i>Uitbreidingsinvesteringen categorie A</i>	<i>Geautoriseerde uitgaven t/m 2020 conform Programma-begroting 2020</i>	<i>Voorgestelde wijziging</i>	<i>Actuele autorisatie uitgaven t/m 2020 x €1.000</i>
Cultuur	3.100	-	3.100
Erfgoed	150	-	150
Gemeentelijke Huisvesting	1.100	300	1.400
MFA's	6.397	-	6.397
Welzijn	7.226	-2.861	4.365
Zorg	590	-590	-
Overig/Overig beleid	1.843	-243	1.600
Totaal	20.406	-3.394	17.012

In de Nota Kapitaalgoederen 2020 - 2023 is vorig jaar het lange termijnperspectief voor de investeringen geschetst die nodig zijn in het gemeentelijk vastgoed.

Dit jaar is de gehele investeringsplanning geactualiseerd in het kader van het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed 2020 (MPUV).

In bovenstaande tabel staan de voorgestelde wijzigingen voor de autorisaties van de investeringen met een startdatum in 2020 of eerder. Voor deze wijzigingen is dekking beschikbaar.

Geplande projecten die door omstandigheden na 2020 zullen starten, worden niet meer opgenomen in de huidige investeringsstaat. Voor die projecten zal bij de programmabegroting van het desbetreffende startjaar opnieuw autorisatie gevraagd worden.

Voor een uitgebreide onderbouwing van de projectenlijst verwijzen wij het MPUV 2020 en de daarbij behorende geheime bijlage.

In de programmabegroting 2020 zijn ook geplande uitbreidingsinvesteringen categorie B opgenomen. Deze projecten zijn nog niet geautoriseerd bij de programmabegroting en daarom zijn deze ook niet opgenomen in de voorgestelde wijzigingen bij deze bestuursrapportage.

Investeringsprojecten Onderwijs

Correctie paragraaf Investerings - Programmabegroting

In de Programmabegroting 2020 is voor Onderwijs in de paragraaf investeringen een tabel opgenomen met als omschrijving 'Uitbreidingsinvesteringen categorie A'.

Deze tabel sloot niet aan op de investeringsstaat bij de Programmabegroting 2020. Zie hieronder de tabel die had moeten worden opgenomen. Deze tabel heeft geen impact op de bijstellingsvoorstellen die hierna worden gepresenteerd en sluit nu aan op de investeringsstaat bij de Programmabegroting 2020.

Uitbreidingsinvesteringen Categorie A

Projecten Onderwijs	Autorisaties t/m 2019	Start in 2020	2021	2022	2023 x €1.000
Primair Onderwijs	46.926	36.692	6.240	3.560	-
Voorgezet Onderwijs	128.256	11.562	-	-	-
ENG - Gasloos	-	-	4.137	3.966	2.702
Stedenbouwkundige eisen	-	-	4.771	3.067	3.067
Totaal categorie A investeringen Onderwijs	175.182	48.254	15.148	10.592	5.769

Bijsturingsvoorstellen programma Onderwijs

Project	Geautoriseerde uitgaven t/m 2020	Voorgestelde wijziging	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2020
Actualisatie MPOHV	*	14.695	*
Wijziging methodiek	*	-86.647	*
Totaal	448.195	-71.952	376.243

Actualisatie MPOHV

Aanpassing van meerdere investeringsbedragen waarmee aansluiting is gemaakt met de geautoriseerde bedragen conform het MPOHV,

Wijziging methodiek

Er wordt nu voor gekozen alleen de investeringen die een startdatum hebben in 2020 of daarvoor te verantwoorden. Toekomstig te starten projecten (2021 en later) worden niet meer opgenomen. Hiermee is sprake van consistentie met andere programma's.

Overschrijdingen kleine projecten met meer dan 10% van het budget

De Piramideschool, Bisschopsplein 8

Voor de renovatie van de Piramideschool is er een overschrijding ontstaan doordat er meer m² moesten worden gerenoveerd ten opzichte van waar de school op basis van de beschikking recht op had. Verder ontstond er een tekort na aanbesteding. Dit door de prijsstijgingen van de afgelopen jaren (marktwerking: tijdstip/prijspeil van de beschikking en het resultaat van de aanbesteding). Tot slot was er sprake van welstandseisen. In totaliteit betreft de verwachte overschrijding van dit project 0,68 miljoen euro, op een budget van 1,88 miljoen euro. Wij kijken in de loop van 2020 of dit kan worden opgevangen binnen programma Onderwijs.

De Torenpleinschool, Schoolstraat 7

Uitbreiding Torenpleinschool betreft twee extra lokalen op de verdieping met een totaal oppervlak van 230m², welke binnen de kaders van de beschikking (4194318) passen. Door aanvullende eisen van Welstand en Stedenbouw zullen de kosten naar verwachting hoger uitvallen dan gepland. Het normbudget dekt de kosten niet en samen met de stijgende bouwkosten heeft dit geresulteerd in een overschrijding van een bedrag van 0,10 miljoen euro.

Omdat tijdelijke huisvesting in de omgeving toch niet mogelijk bleek te zijn, is er een oplossing gevonden om zonder tijdelijke verhuizing het project toch te realiseren, door versneld te bouwen. Dit brengt een overschrijding van 0,04 miljoen euro met zich mee. In totaliteit betreft de verwachte overschrijding van dit project 0,14 miljoen euro, op een budget van 0,60 miljoen euro.

Wij kijken in de loop van 2020 of dit kan worden opgevangen binnen programma Onderwijs.

Aanpassing projecten

Binnenmilieu bestaande scholen

Het begrote budget voor de aanpassingen van het binnenmilieu bij scholen volstaat niet meer. Het project de Bonte Berg kampt met overschrijdingen vanwege gewijzigd installatieontwerp omdat de constructie van het dak niet voldeed, er aanvullende eisen gesteld door welstand en er vertraging is opgetreden wat heeft geleid tot prijsstijgingen in de uitvoering. In totaliteit verwachten we een overschrijding van circa 6 ton. Wij brengen nu in beeld wat dit betekent voor de projecten nog uitgevoerd moeten worden.

NUOVO stedelijk gymnasium, Ina-Boudier-Bakkerlaan 7

De uitvoering van dit project stond gepland voor 2021 en 2022. De daadwerkelijke uitvoering is met een jaar vervroegd en start in 2020.

X-11 Merwedekanaalzone – VO-kavel grondkosten

De aankoop van de grond stond gepland voor 2020. In werkelijkheid vindt dit in 2021 plaats.

Onder de Bogen 2

In het kader van referentiekader Leidsche Rijn is in de nieuwbouwwijk Leidsche Rijn Centrum bij het opstellen van het stedenbouwkundige plan rekening gehouden met twee kavels voor toekomstig onderwijsgebruik. Het eerste schoolgebouw 'Onder de Bogen/ Eben Haezerschool' is reeds gerealiseerd. Op dit moment kan ook de tweede kavel aan de Madridstraat worden gerealiseerd. Deze investering is opgenomen in referentiekader Leidsche Rijn en wij stellen nu voor de bouw van dit project te autoriseren en conform het voorzieningenkader Leidsche Rijn de eigenaarslasten per geplande opleveringsdatum aan de begroting van het programma Onderwijs toe te voegen.

In het referentiekader Leidsche Rijn is een bedrag van 4,129 miljoen euro (prijspeil 2020) gereserveerd voor een school van twaalf klaslokalen. Omdat we hebben geconstateerd dat de indexatie van het referentiekader Leidsche Rijn onvoldoende aansluit bij de normbedragen voor onderwijshuisvesting, hebben we in het MPOHV een bedrag van 0,259 (prijspeil 2020) gereserveerd. Dit betekent dat er een totale dekking beschikbaar is van 4,389 miljoen euro inclusief BTW.

De Catherijnepoort, Vleutenseweg 515

In de programmabegroting 2020 stond de startdatum van dit project op 2022. Dit is in werkelijkheid in 2020.

4. Programma-aanpassingen

4.1 Inleiding programma aanpassingen

Zoals in het coalitieakkoord staat zijn financiën een middel om maatschappelijke waarde te creëren en willen wij daarom onze financiële stuurinstrumenten richten naar de opgaven in en met de stad. De indeling van de programmabegroting en de beleidsindicatoren moeten daarop aansluiten. Deze voornemens zijn een antwoord op de veranderende rol van de gemeentelijke overheid: meer in samenwerking met partners in de stad, open en responsief naar initiatieven vanuit de stad. Het formuleren van gedeelde opgaven kan helpen om het handelen van de gemeente en haar partners te richten op wat er voor de samenleving werkelijk toe doet.

In de Voorjaarsnota 2019 hebben wij voorgesteld de beleids- en beheerscyclus stapsgewijs aan te passen naar de nieuwe manier van sturing. Het Utrechtse sturingsmodel geeft vorm aan de ambitie om de gedeelde waarden aan de hand van leidende principes telkens in overeenstemming te brengen met inrichtingskeuzes, samenwerkingsrelaties, bekostiging, monitoring en verantwoording, zodat we kunnen sturen met betekenis. Dit model is als sturingsfilosofie gebruikt bij de transitie in het sociale domein en krijgt steeds meer toepassing, ook in de beleids- en beheerscyclus. Hiermee richten wij dit stuurinstrument naar de opgaven in en met de stad.

De voorstellen die hierna zijn opgenomen vormen de volgende stap in de aanpassing van de beleids- en beheerscyclus. Daarbij hebben wij aanbevelingen verwerkt vanuit de raadstoets van het programma Stedelijke ontwikkeling en het rekenkameronderzoek naar het gemeentelijke vastgoedbeleid. Ook stellen wij voor een aantal doelstellingen te actualiseren, omdat het beleid is aangepast. Dat geldt bijvoorbeeld voor het programma Bewoners en bestuur en het programma Werk en Inkomen.

4.2 Aanpassingen in de programmastructuur

Stedelijke Ontwikkeling

In 2019 heeft een raadstoets plaatsgevonden op het hoofdstuk Stedelijke Ontwikkeling in de jaarstukken 2019. Mede naar aanleiding daarvan heeft het college (via een raadsbrief) aangegeven met een nieuw voorstel te komen voor de opzet van het hoofdstuk.

De nieuwe opzet en bijbehorende doelstellingen, prestatie- en effectindicatoren zijn geactualiseerd op basis van (actuele) beleidsdocumenten en werkwijzen. Zo is bijvoorbeeld aangesloten op het MPR en de nieuwe Woonvisie. Overigens dient hierbij opgemerkt te worden dat ook andere begrotingsonderdelen bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen van gezond stedelijk leven en integrale gebiedsontwikkelingen, bijvoorbeeld Bereikbaarheid, Openbare Ruimte en Groen en Duurzaamheid.

De naam van het programma wordt gewijzigd van programma Stedelijke Ontwikkeling naar programma Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed.

Doelstelling 1. De ruimtelijke ontwikkeling van de stad (als gevolg van de groei) versterkt gezond stedelijk leven (GSL) voor iedereen.		
Subdoelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1.1 Herontwikkeling van de fysieke leefomgeving draagt bij aan gezond stedelijk leven (GSL) voor iedereen.	E1.1.1 Evenwichtige en integrale ruimtelijke ontwikkeling draagt op zowel stedelijk niveau als op wijk- en buurtniveau bij aan de leefbaarheid.	P1.1.1. Het opstellen van ruimtelijke kaders (RSU, omgevingsvisie (deelgebied), stedenbouwkundige plannen, bouwenveloppen, SPvE's en bestemmings- en omgevingsplannen).
		P1.1.2 Het voorbereiden en realiseren van bouwrijpe grond en de aanleg en inrichting van bijbehorende openbare ruimte.
	E1.1.2 Utrecht ontvangt subsidies	P1.1.3 Samenwerken met partners en invloed uitoefenen op verschillende niveaus
1.2 Beheer van erfpachtcontracten en indien gewenst het afstoten van gemeentelijke vastgoed	E1.2.1 Economische meerwaarde die ontstaat door bestemmingswijziging of verruiming inzetten voor gemeentelijke investeringen	P1.2.1 Op verzoek en indien passend in ruimtelijke doelstellingen toepassen van conversies en bestemmingswijzigingen
		P1.2.2 Uitgeven gemeentelijk grondbezit indien besloten is het vastgoed af te stoten
		P1.2.3 Ontvangen van de erfpachtcanons, administratieve behandelingen en handhaven van bepalingen van erfpachtcontracten
1.3 De bebouwde omgeving is veilig, leefbaar en tast de gezondheid niet aan.	E1.3.1 Veiligheid, leefbaarheid, milieu en gebruik van de bebouwde omgeving voldoen aan wet- en regelgeving	P1.3.1 We toetsen en houden toezicht op alle vergunningaanvragen, integraal en onbevooroordeeld
		P1.3.2 We houden toezicht op de naleving van de milieuregels, de kwaliteit en het gebruik van de bestaande gebouwen en terreinen en treden op tegen woonfraude

Doelstelling 2. Vergroten kansen op de woningmarkt en verbeteren van huisvesting bijzondere doelgroepen.		
Subdoelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
2.1 Streven naar passende huisvesting voor bewoners en woningzoekenden.	E2.1.1 Bewoners en woningzoekenden in Utrecht kunnen binnen een redelijke termijn een naar inkomen, grootte van het huishouden en zorgvraag passende (andere) woning vinden.	P2.1.1 We zorgen voor meer woningen in verschillende segmenten, van sociale huur tot vrije sector huur- en koopwoningen. Daarbij sturen we op gemengde wijken met een mix van verschillende segmenten.
		P2.1.2 We stimuleren dat binnen een redelijke termijn aan woningzoekenden een passend woningaanbod wordt gedaan, in het bijzonder aan de mensen die daar (tijdelijk) zelf niet in kunnen voorzien.
		P2.1.3 We stimuleren doorstroming op de woningmarkt.

Doelstelling 3. Borgen van de monumentale en cultuurhistorische waarden		
Subdoelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
3.1 Zorgdragen voor de instandhouding van monumentale en cultuurhistorische waarden als integraal onderdeel van de aantrekkelijke stad	E3.1.1 Monumenten en cultuurhistorische waarden zijn geborgd als integraal onderdeel van de aantrekkelijke stad	P3.1.1 Begeleiden, toetsen, subsidiëren en financieren van monumenten- renovaties en - onderhoud en het borgen van de cultuurhistorische waarden in de stad

Indicatoren

Bij deze nieuwe indeling van de programmastructuur zijn passende indicatoren gezocht. Deze zijn hieronder weergegeven. Hiermee vervallen alle oude indicatoren binnen dit programma.

Effectindicatoren

E1.1.1	Algemeen buurtoordeel stad (inwonersenquete)
E1.1.2	Toegekende subsidie voor Europese projecten (in euro)
E1.2.1	Ontvangen meerwaardeafdracht (uit erfpachtconversie en bestemmingswijziging)
E1.3.1	Percentage 'slechte voorgevels' in de kwaliteitsmonitor ten opzichte van de totale voorraad
E2.1.1	Zoektijd huurwoning aanbodsysteem in jaren
E2.1.1	Bemiddelingstijd huurwoning voor uitstroom MO/BW in maanden.
E2.1.1	Bruto toegevoegde woningen
E3.1.1	Verwacht aantal te herbestemmen kerkgebouwen
E3.1.1	Instandhouding beschermde Rijks- en gemeentelijke monumenten

Prestatie-indicatoren

P1.1.1	Aantal uitgevoerde evaluaties (markttoets) van projecten waarvan in het desbetreffende jaar de omgevingsvergunning bouw is verleend.
P1.2.1	Jaarlijkse afdracht op conversies en bestemmingswijzigingen.
P1.2.1	Resultaat op het product erfpachtbeheer
P1.3.1	Gegronde bezwaren op totaal aantal beschikte aanvragen omgevingsvergunningen
P1.3.1	De gecontroleerde (milieu-) activiteiten voldoen (na hercontrole) aan de regelgeving op het terrein van milieu en brandveilig gebruik
P1.3.1	Door de gemeente gecontroleerde bouwkundige en constructieve onderdelen voldoen bij oplevering aan de wetgeving
P2.1.1	Start bouw zelfstandige sociale huurwoningen (inclusief zelfstandige studentenwoningen).
P2.1.1	Start bouw onzelfstandige huurwoningen.
P2.1.1	Start bouw woningen in de middencategorie: koop (goedkoop en betaalbaar samen), middenhuur (volgens voorwaarden actieplan en overige middenhuur).
P3.1.1	Aantal te maken herbestemmingsprofielen voor kerkgebouwen
P3.1.1	Aantal te verduurzamen (verminderen energiegebruik) monumenten

Bewoners en bestuur

De doelstellingen en indicatoren van het programma Bewoners en Bestuur zijn bekeken en in lijn gebracht met de huidige opgaven van de stad. Daarnaast lag de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de gezamenlijke subdoelstelling 3.2 van bestuursorganen en wijkgericht werken & participatie bij de wethouder wijkgericht werken & participatie. Door de subdoelstelling te splitsen in twee subdoelstellingen, één voor bestuursorganen en één voor wijkgericht werken & participatie, zijn de verantwoordelijkheden belegd bij de verantwoordelijke bestuurders, te weten de burgemeester en de wethouder wijkgericht werken & participatie.

Was	Wordt
(Sub)Doelstelling/indicator	(Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 2 Het Utrechts belang wordt goed behartigd op regionaal, nationaal en internationaal niveau.	Doelstelling 1 Het Utrechts belang wordt goed behartigd op regionaal, nationaal en internationaal niveau. <i>(Inhoud is gelijk gebleven.)</i>
Subdoelstelling 2.1 Utrecht is een invloedrijke partner, lokaal en landelijk.	Subdoelstelling 1.1 Utrecht is een invloedrijke partner, lokaal en landelijk en internationaal.
Effectdoelstelling E2.1.1 In externe wet- en regelgeving wordt rekening gehouden met Utrechtse belangen.	Effectdoelstelling E1.1.1 In externe wet- en regelgeving wordt rekening gehouden met Utrechtse belangen. <i>(Nummering is aangepast, inhoud is gelijk gebleven.)</i>
	Prestatiedoelstelling P1.1.1 Invloed uitoefenen op verschillende niveaus en samenwerken met partners in de stad, regio, landelijk en internationaal.
Subdoelstelling 2.2. Utrecht is een internationaal georiënteerde stad.	Subdoelstelling 1.2. Utrecht positioneert zich als stad die zich inzet voor Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen op regionaal, nationaal en internationaal niveau.
	Effectdoelstelling E1.2.1 Utrecht staat bekend als stad die zich inzet voor Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen op regionaal, nationaal en internationaal niveau.
Effectdoelstelling E2.2.1 Utrecht ontvangt subsidies.	Effectdoelstelling wordt opgenomen in het programma Stedelijke Ontwikkeling (zie E1.1.2 Utrecht ontvangt subsidies)
Effectdoelstelling E2.2.2 Kennis en internationale oriëntatie van de gemeentelijke organisatie, partners en bewoners is vergroot.	Vervalt.
Prestatiedoelstelling P2.2.1 Samenwerken met partners en invloed uitoefenen op verschillende niveaus.	Prestatiedoelstelling wordt opgenomen in het programma Stedelijke Ontwikkeling (zie P1.1.3 Samenwerken met partners en invloed uitoefenen op verschillende niveaus)
Effectindicator E2.2.1 Toegekende subsidie voor Europese projecten (in euro).	Effectdoelstelling wordt opgenomen in het programma Stedelijke Ontwikkeling (zie E1.1.2 Toegekende subsidie voor Europese projecten (in euro).)
Effectindicator E2.2.2 Percentage Utrechters dat gebruik maakt van internationale contacten voor studie of werk.	Vervalt.
Prestatieindicator P2.2.1 Aantal Utrechtse partnerorganisaties betrokken bij internationale projecten samen met de gemeente.	Vervalt.
Doelstelling 3 Utrecht heeft een moderne en toegankelijke overheid met betrokken bewoners.	Doelstelling 2 Bewoners hebben een betrouwbaar bestuur, zijn betrokken bij hun buurt, wijk en stad en krijgen moderne en toegankelijke dienstverlening.

Nieuw	Subdoelstelling 2.1. De gemeenteraad vormt samen met het college van burgemeester en wethouders het bestuur van de stad. De gemeenteraad stelt de kaders, heeft het budgetrecht en controleert het door het college gevoerde beleid en de uitvoering. De griffie ondersteunt de gemeenteraad.
Subdoelstelling 3.1. Bewoners zijn vroegtijdig en op maat betrokken en krijgen ruimte om de stad en de samenleving te verbeteren.	Subdoelstelling 2.2. Bewoners zijn betrokken bij hun buurt, wijk en stad door actief te zijn in de eigen omgeving en/of invloed uit te oefenen op gemeentelijke plannen, beleid en uitvoering.
Effectdoelstelling E3.1.1 Gemeentelijk beleid en uitvoering sluiten beter aan bij de kennis, kracht en kunde van bewoners.	Effectdoelstelling E2.2.1 Bewoners en organisaties kunnen invloed uitoefenen op gemeentelijke plannen, beleid en uitvoering.
	Effectdoelstelling E2.2.2 Bewoners en organisaties hebben ruimte om initiatieven te ontwikkelen en uit te voeren.
Prestatiedoelstelling P3.1.1 Betrekken van bewoners bij vraagstukken die voor hen belangrijk zijn.	Prestatiedoelstelling P.2.2.1 De gemeente zorgt dat meer verschillende bewoners en organisaties, ook die niet snel meepraten, denken of doen, op tijd en op maat zijn betrokken bij de plannen en beleid van de gemeente en de uitvoering daarvan.
Prestatiedoelstelling P3.1.2 Ruimte scheppen voor en stimuleren van initiatieven van bewoners voor het collectief belang van buurt, wijk of stad.	Prestatiedoelstelling P.2.2.2 De gemeente faciliteert bewoners en organisaties bij hun initiatieven in buurt, wijk en stad en benut de kracht, kennis en kunde van de stad.
	Effectindicator E2.2.1 Percentage inwoners dat op een of meerdere manieren heeft geparticipeerd om beleid, plannen of activiteiten van de gemeente te beïnvloeden. <i>(Was prestatieindicator P3.2.1.)</i>
Effectindicator E3.1.1 Percentage inwoners dat het idee heeft dat de gemeente iets heeft gedaan met hun bijdrage om het beleid te beïnvloeden.	Effectindicator E2.2.1 Percentage inwoners dat het idee heeft dat de gemeente iets heeft gedaan met hun bijdrage om het beleid te beïnvloeden. <i>(Nummering is aangepast, inhoud is gelijk gebleven.)</i>
	Effectindicator E2.2.2 Percentage inwoners dat een (burger)initiatief heeft genomen. <i>(Was prestatieindicator P3.2.2.)</i>
Effectindicator E3.1.2 Percentage inwoners dat bekend is met het Initiatievenfonds.	Vervalt.
Prestatieindicator P3.1.1 Aantal raadsinformatiebijeenkomsten.	Vervalt.
Prestatieindicator P3.1.2 Percentage inwoners dat op een of meerdere manieren heeft geparticipeerd om beleid, plannen of activiteiten van de gemeente te beïnvloeden.	Vervalt als prestatieindicator, wordt effectindicator E2.2.1.
Prestatieindicator P3.1.2 Percentage inwoners dat een (burger)initiatief heeft genomen.	Vervalt als prestatieindicator, wordt effectindicator E2.2.2

Subdoelstelling 3.2 De kwaliteit van de dienstverlening aan bewoners is adequaat.	Subdoelstelling 2.3 De kwaliteit van de dienstverlening aan bewoners is adequaat. <i>(Nummering is aangepast, inhoud is gelijk gebleven.)</i>
Effectdoelstelling E3.2.1 Burgerzakenproducten worden adequaat en volgens wettelijke vereisten geleverd.	Effectdoelstelling E2.3.1 Burgerzakenproducten worden adequaat en volgens wettelijke vereisten geleverd. <i>(Nummering is aangepast, inhoud is gelijk gebleven.)</i>
Effectdoelstelling E3.2.2 Bewoners en bedrijven zijn tevreden over het contact met de gemeente.	Effectdoelstelling E2.3.2 Bewoners en bedrijven zijn tevreden over het contact met de gemeente. <i>(Nummering is aangepast, inhoud is gelijk gebleven.)</i>
Effectdoelstelling E3.2.3 Utrecht levert betere publieksdienstverlening tegen zo laag mogelijke kosten.	Effectdoelstelling E2.3.3 Utrecht levert betere publieksdienstverlening tegen zo laag mogelijke kosten. <i>(Nummering is aangepast, inhoud is gelijk gebleven.)</i>
Prestatiedoelstelling P3.2.1 Leveren van een betrouwbaar, actueel en juist bestand van persoonsgegevens.	Prestatiedoelstelling P2.3.1 Leveren van een betrouwbaar, actueel en juist bestand van persoonsgegevens. <i>(Nummering is aangepast, inhoud is gelijk gebleven.)</i>
Prestatiedoelstelling P3.2.2 Geven van duidelijke en eenduidige informatie aan bewoners.	Prestatiedoelstelling P2.3.2 Geven van duidelijke en eenduidige informatie aan bewoners. <i>(Nummering is aangepast, inhoud is gelijk gebleven.)</i>
Prestatiedoelstelling P3.2.3 Met kanaalsturing leiden we onze inwoners naar de meest passende kanalen gegeven klantvraag, situatie en moment.	Prestatiedoelstelling P2.3.3 Met kanaalsturing leiden we onze inwoners naar de meest passende kanalen gegeven hun vraag, situatie en moment. <i>(Nummering is aangepast, inhoud is gelijk gebleven.)</i>
Prestatiedoelstelling P3.2.4 Onze website is toegankelijk conform doelstelling Agenda 22.	Prestatiedoelstelling P2.3.4 Onze website is toegankelijk conform doelstelling Agenda 22. <i>(Nummering is aangepast, inhoud is gelijk gebleven.)</i>
Effectindicator E3.2.1 Klanttevredenheid balie burgerzaken (schaal 1-10)	Effectindicator E2.3.1 Klanttevredenheid balie burgerzaken (schaal 1-10) <i>(Nummering is aangepast, inhoud is gelijk gebleven.)</i>
Effectindicator E3.2.2 Klanttevredenheid Klant Contact Centrum (schaal 1 -10)	Effectindicator E2.3.2 Klanttevredenheid Klant Contact Centrum (schaal 1 -10) <i>(Nummering is aangepast, inhoud is gelijk gebleven.)</i>
Effectindicator E3.2.3 Digitale klanttevredenheid (schaal 1-10)	Effectindicator E2.3.3 Digitale klanttevredenheid (schaal 1-10) <i>(Nummering is aangepast, inhoud is gelijk gebleven.)</i>

Prestatieindicator P3.2.1 Burgerzaken voldoet aan de kwaliteitseisen op het terrein van beheren van gegevens, processen en privacy-aspecten (auditnorm BZK).	Prestatieindicator P2.3.1 Burgerzaken voldoet aan de kwaliteitseisen op het terrein van beheren van gegevens, processen en privacy-aspecten (auditnorm BZK). <i>(Nummering is aangepast, inhoud is gelijk gebleven.)</i>
Prestatieindicator P3.2.2 Percentage telefonische contactpogingen dat leidt tot een contact (bereikbaarheidsnorm).	Prestatieindicator P2.3.2 Percentage telefonische contactpogingen dat leidt tot een contact (bereikbaarheidsnorm). <i>(Nummering is aangepast, inhoud is gelijk gebleven.)</i>
Prestatieindicator P3.2.4 Realisatie Webrichtlijnen.	Prestatieindicator P2.3.4 Realisatie Webrichtlijnen. <i>(Nummering is aangepast, inhoud is gelijk gebleven.)</i>
Beslispunt: (reden van wijziging) Doelstellingen programma Bewoners en Bestuur aanpassen aan de ambities van het coalitieakkoord Utrecht ruimte voor iedereen.	
Argument: 1. De doelstellingen en indicatoren van het programma Bewoners en Bestuur gaan al een poosje mee en dan is het goed om ze een keer tegen het licht te houden en aan te passen als de opgaven van de stad daar om vragen. 2. De nummering van de doelstellingen en indicatoren was niet correct doordat in de loop van de tijd de eerste doelstelling in Bewoners en Bestuur verdwenen is maar de nummering in het papierenboek niet is aangepast. 3. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de gezamenlijke subdoelstelling 3.2 van bestuursorganen en wijkgericht werken & participatie lag bij de wethouder wijkgericht werken & participatie. Door de subdoelstelling te splitsen in twee subdoelstellingen, één voor bestuursorganen en één voor wijkgericht werken & participatie, zijn de verantwoordelijkheden belegd bij de verantwoordelijke bestuurders, te weten de burgemeester en de wethouder wijkgericht werken & participatie.	

Cultuur

Een speerpunt binnen het beleid van het programma Cultuur is om de culturele sector meer inclusief te maken. Om dit te meten is een indicator toegevoegd. Daarnaast wordt de nummering van enkele indicatoren gewijzigd.

Prestatiedoelstelling Programmering en productie: een veelzijdig, artistiek interessant aanbod en bloeiend productieklimaat in de gehele stad.

D10-1-1.2018

Was	Wordt
(Sub)Doelstelling/indicator	(Sub)Doelstelling/indicator
Effectindicator 1.1.1 Percentage Utrechters dat cultureel aanbod waardeert op buurtniveau	Effectindicator 1.1.1 Percentage Utrechters dat cultureel aanbod waardeert op buurtniveau
Effectindicator 1.1.1 Percentage Utrechters dat cultureel aanbod waardeert op stedelijke niveau	Effectindicator 1.1.2 Percentage Utrechters dat cultureel aanbod waardeert op stedelijke niveau
Effectindicator 1.1.2 Landelijke positie als aantrekkelijke stad op grond van cultureel aanbod	Effectindicator 1.1.3 Landelijke positie als aantrekkelijke stad op grond van cultureel aanbod

Prestatiedoelstelling Participatie: een breed, divers, samengesteld publiek dat deelneemt aan het culturele leven in de stad, op locaties in zowel de binnenstad, als de verschillende wijken

D10-1-2.2018

Was	Wordt
(Sub)Doelstelling/indicator	(Sub)Doelstelling/indicator
Effectindicator 1.2.1 Percentage Utrechters dat minstens 1x per jaar een culturele activiteit bezoekt	Effectindicator 1.2.1 Percentage Utrechters dat minstens 1x per jaar een culturele activiteit bezoekt
Nieuwe indicator	Effectindicator 1.2.2 Percentage Utrechters met een niet-westerse achtergrond dat minstens 1x per jaar een culturele activiteit bezoekt. Bron: Inwonersenquête Oorsprong: Programmabegroting 2021
Effectindicator 1.2.1 Aantal bezoekers aan gesubsidieerde instellingen (in miljoenen)	Effectindicator 1.2.3 Aantal bezoekers aan gesubsidieerde instellingen (in miljoenen)
Prestatieindicator 1.2.2 Percentage meerjarig gesubsidieerde instellingen dat op hun website een toelichting geeft over mate van toegankelijkheid	Prestatieindicator 1.2.1 Percentage meerjarig gesubsidieerde accommodaties en festivals dat op hun website een toelichting geeft over mate van toegankelijkheid Bron: websites meerjarig gesubsidieerde accommodaties en festivals Oorsprong: Programmabegroting 2018

Duurzaamheid

Een van de doelstellingen binnen het programma Duurzaamheid is "Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving". Voorgesteld wordt om de indicatoren voor deze doelstelling aan te passen. Omdat er in de prestatiedoelstelling wordt gestreefd naar het behalen van de advieswaarden van de WHO, zijn ook de waardes van de effectindicatoren hierop aangepast. Daarnaast is er een aanvulling gedaan op de indicatoren voor concentraties fijnstof en stikstof, omdat weeromstandigheden invloed kunnen hebben op de heersende concentraties. Hiermee is ook voldaan aan motie (M101) om de bestaande indicatoren te verbeteren.

Effect- en Prestatiedoelstelling	
(sub)doelstelling: E 2.1 Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving	
Was	Wordt
Effectindicator 2.1.2 De indicator bevatte de volgende onderdelen: 1. Jaargemiddelde concentratie fijnstof (PM₁₀). Wettelijke norm: 40 µg/m³ 2. Aantal overschrijdingsdagen fijnstof (PM₁₀). Wettelijke norm: maximaal 35 dagen overschrijding van daggemiddelde van 50 µg/m³ 3. Jaargemiddelde concentratie stikstofdioxide (NO₂). Wettelijke norm: 40 µg/m³ 4. Aantal overschrijdingen stikstofdioxide (NO₂). Wettelijke norm: max. 18 keer overschrijding van zuurgemiddelde van 200 µg/m³ 5. WHO-advieswaarden fijnstof PM₁₀ en PM_{2,5} realiseren	Effectindicator 2.1.2 De nieuwe indeling van deze indicator wordt: 1. WHO-advieswaarden fijnstof PM₁₀ (=20 µg/m³) en PM_{2,5} (=10 µg/m³) realiseren 2. Jaargemiddelde concentratie fijnstof (PM_{2,5}). Wettelijke norm: 25 µg/m³ 3. Jaargemiddelde concentratie fijnstof (PM₁₀). Wettelijke norm: 40 µg/m³ 4. Aantal overschrijdingsdagen fijnstof (PM₁₀). Wettelijke norm: maximaal 35 dagen overschrijding van daggemiddelde van 50 µg/m³ 5. Jaargemiddelde concentratie stikstofdioxide (NO₂). Wettelijke norm: 40 µg/m³ 6. Stedelijke verkeersemisseries (index emissie 2015=100) 6.1. Stikstofoxiden (201x = ...) 6.2. Direct uitgestoten NO₂ (201x = ...) 6.3. Fijn stof PM₁₀ (201x = ...) 6.4. Fijn stof PM_{2,5} (201x = ...) 6.5. Roet/EC (201x = ...)
Toelichting "Jaargemiddelde concentratie fijnstof (PM_{2,5})": Deze nieuw toe te voegen effectindicator heeft betrekking op de fijnere fractie van fijn stof (PM_{2,5}) waarvoor sinds 2015 een wettelijke norm voor de jaargemiddelde concentratie van kracht is. Toelichting "Aantal overschrijdingen stikstofdioxide (NO₂)": Deze indicator opheffen, omdat deze betrekking heeft op een wettelijke norm die al vele jaren nergens in Nederland wordt overschreden. De indicator voegt niets toe aan het inzicht in de mate waarin de luchtkwaliteit verbetert in Utrecht. Toelichting "Stedelijke verkeersemisseries": Deze nieuwe indicator maakt relatieve verkeersemisseries voor stikstofdioxide, fijnstof (PM₁₀ en PM_{2,5}) en roet/EC inzichtelijk, waarbij de emissies voor het jaar 2015 op 100 zijn gesteld. Deze indicator geeft een goede aanvulling op de indicatoren die gerelateerd zijn aan concentraties, omdat de meteorologie een belangrijke invloed kan hebben op de heersende concentraties. Zo kunnen bij dalende emissies in een slecht meteorologisch jaar toch hogere concentraties langs wegen optreden en vice versa.	

Openbare ruimte en groen

Binnen het programma Openbare Ruimte en Groen is de doelstelling opgenomen: "Wij willen het dierenwelzijn in onze stad bevorderen". Door het aanpassen van de prestatie indicatoren kan er vanuit onze wettelijke taak meer worden gestuurd op de effectiviteit van de gemeentelijke inzet. Het aanpassen van een indicator zorgt ervoor dat de verhouding tussen het aantal dieren waar eigenaren afstand van doen bij een asiel of opvang en het aantal zwervdieren dat door de asielen en dierenambulance wordt geregistreerd, beter zichtbaar wordt. Deze indicator is hiermee tevens minder conjunctuurgevoelig. Daarnaast wordt er een indicator toegevoegd waarmee we actief verantwoorden op het gebruik van dieren op vergunde evenementen, zodat hier op gestuurd kan worden.

Dierenwelzijn

Effect- en Prestatiedoelstelling (sub)doelstelling: P.2.2.3	
Was	Wordt
Prestatieindicator 2.2.3 Aantal zwervdieren/1.000 inwoners	Prestatieindicator 2.2.3 aantal dieren waar eigenaren afstand van doen bij een asiel of opvang /totaal aantal geregistreerde zwervdieren (honden, katten, knaagdieren)
Toelichting	
De inzet is om samen met de Dierenbescherming en hun partners door voorlichting en preventieve maatregelen het aantal zwervdieren in onze stad te verminderen.	Dierenwelzijn is beter geborgd als huisdieren bij afstand doen door hun eigenaren rechtstreeks naar een dierenasiel/dierenopvang binnen de gemeente Utrecht gebracht worden.

Evenementen

Effect- en Prestatiedoelstelling (sub)doelstelling: P nieuw	
Was	Wordt
Nieuwe indicator	aantal evenementen (waarvoor vergunning is verstrekt) waarbij levende dieren betrokken zijn per jaar.
Toelichting	
-	Jaarlijks zijn er verschillende evenementen met dieren. Met organisatoren van evenementen gaan we actief in gesprek wanneer zij voornemens zijn dieren in te zetten. We maken inzichtelijk wat het resultaat van de gesprekken zijn.

Utrechts Vastgoed

Onder andere bij het rekenkamerrapport 'Zicht op Vastgoed' uit 2018 is geconstateerd dat doelbeschrijving en doelbereiking in het programma Utrechts Vastgoed geherdefinieerd moet worden om betere sturing en controle op de werking van het programma te kunnen hebben. Het aanpassen van deze doelen leidt tot een sturing op het programma die past bij de doelstellingen die nagestreefd worden.

De budgetten die benodigd zijn om deze doelstellingen te bereiken, zijn niet op dezelfde wijze uit elkaar te halen en worden daarom in het geheel onder de eerste doelstelling begroot en verantwoord. Zo maakt het aandacht geven aan de tevredenheid van huurders integraal deel uit van het zorgen voor voldoende en optimaal gespreid vastgoed en zijn de verduurzamingsinvesteringen nooit helemaal los te halen van de totale vervangingsinvestering.

De indicatoren voor de effecten en bijbehorende prestaties zullen we in lijn met het Utrechtse Sturingsmodel laten terugkomen in het MPUV en daar ook jaarlijks duiden.

Was	Wordt
(Sub)Doelstelling/indicator	(Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 1 Voldoende functionele gebouwen en terreinen voor gemeentelijk vastgoed dat activiteiten mogelijk maakt die bijdragen aan de doelstellingen van de gemeente	Doelstelling 1 Voldoende en optimaal gespreid gemeentelijk vastgoed dat activiteiten mogelijk maakt die bijdragen aan de maatschappelijk doelstellingen van de gemeente.
Subdoelstelling 1.1 Utrecht heeft voldoende optimaal gebruikt gemeentelijk vastgoed, dat goed is onderhouden, nu en in de toekomst	Subdoelstelling 1.1 Voldoende en optimaal gespreid gemeentelijk vastgoed dat activiteiten mogelijk maakt die bijdragen aan de maatschappelijk doelstellingen van de gemeente.
Effect 1.1.1 (wat willen we bereiken) Utrecht heeft ook in de toekomst voldoende optimaal gebruikt gemeentelijk vastgoed.	Effect 1.1.1 (wat willen we bereiken) Utrecht heeft ook in de toekomst voldoende en optimaal gespreid gemeentelijk vastgoed.
Prestatie 1.1.1 (wat gaan we daarvoor doen) Verwerven, ontwikkelen, beheren en afstoten van duurzaam en toegankelijk gemeentelijk vastgoed.	Prestatie 1.1.1 (wat gaan we daarvoor doen) Verwerven, ontwikkelen, beheren en afstoten van gemeentelijk vastgoed.
Doelstelling 2 Gemeentelijk vastgoed dat aansluit bij de huidige en toekomstige wensen van de gebruikers	Doelstelling 2 Beheren en exploiteren van gemeentelijke voorzieningen naar tevredenheid van huurders en eindgebruikers.
Subdoelstelling 2.1 Utrecht heeft kwalitatief goede (multifunctionele) accommodaties waarin verschillende gebruikers naar tevredenheid functioneren dan wel samenwerken	Subdoelstelling 2.1 Beheren en exploiteren van gemeentelijke voorzieningen naar tevredenheid van huurders en eindgebruikers.
Effect 2.1.1 (wat willen we bereiken) Kwalitatief goede (multifunctionele) accommodaties en tevreden gebruikers	Effect 2.1.1 (wat willen we bereiken) Kwalitatief goede gemeentelijke accommodaties en tevreden (eind)gebruikers, tevreden huurders van gemeentelijk vastgoed.
Prestatie 2.1.1 (wat gaan we daarvoor doen) Stimuleren van het ontwikkelen van kwalitatief goede (multifunctionele) accommodaties en het tot stand brengen van een goede samenwerking in die gebouwen.	Prestatie 2.1.1 (wat gaan we daarvoor doen) We meten de tevredenheid bij, blijven in gesprek met en leren van onze gebruikers en huurders.
Subdoelstelling 2.2 Facilitair beheer voor een aantal (multifunctionele) accommodaties naar tevredenheid gebruikers	Subdoelstelling 2.2 Vervalt
Effect 2.2.1 (wat willen we bereiken) Facilitair beheer van (multifunctionele) accommodaties naar tevredenheid gebruikers	Effect 2.2.1 (wat willen we bereiken) Vervalt
Prestatie 2.2.1 (wat gaan we daarvoor doen) Het inrichten van het facilitair beheer voor een groeiend aantal (multifunctionele) accommodaties in die gebouwen.	Prestatie 2.2.1 (wat gaan we daarvoor doen) Vervalt
Nieuw	Doelstelling 3 Mens- en milieubewust bouwen aan het gemeentelijk vastgoed, dat bijdraagt aan gezonder stedelijk leven.
Nieuw	Subdoelstelling 3.1 Duurzaam maatschappelijk vastgoed: energieneutraal kernvastgoed in 2040.

Nieuw	Effect 3.1.1 (wat willen we bereiken) In 2040 is al het gemeentelijk kernvastgoed energieneutraal
Nieuw	Prestatie 3.1.1 (wat gaan we daarvoor doen) Duurzaamheidsmaatregelen uitvoeren op natuurlijke investeringsmomenten op basis van bouwjaarklasse.
Nieuw	Subdoelstelling 3.2 Bij nieuwbouw en renovatie is toegankelijkheid uitgangspunt, iedereen kan doen wat hij/zij volgens de bestemming komt doen.
Nieuw	Effect 3.2.1 (wat willen we bereiken) Iedereen kan gemeentelijke, publiekstoegankelijke gebouwen gebruiken waarvoor het volgens de bestemming bedoeld is.
Nieuw	Prestatie 3.2.1 (wat gaan we daarvoor doen) Bij renovatie en nieuwbouw van gemeentelijk vastgoed voeren we toegankelijkheidsmaatregelen uit conform de Utrechtse Standaard Toegankelijk.

Volksgezondheid

Bij de vaststelling van het nieuwe Volksgezondheidsbeleid 'Gezondheid voor iedereen 2019-2023' heeft u gevraagd (met Motie 323) om meer inzicht in de gezondheidsverschillen in Utrecht. De afgelopen jaren was voor het programma Volksgezondheid de effectindicator 'percentage inwoners met goed ervaren gezondheid' in drie leeftijdscategorieën opgenomen. Deze indicator is al jaren stabiel en zegt iets over de ervaren gezondheid van de gemiddelde Utrechter maar niet zoveel over de verschillen (in ervaren) gezondheid tussen groepen en wijken. Om de raad meer inzicht te geven in deze verschillen en zo meer te kunnen sturen, is het voorstel om de indicator 'goed ervaren gezondheid' uit te splitsen naar:

- Leeftijd
- Wijken
- Opleidingsniveau
- Kunnen rondkomen

We brengen verschillen in kaart tussen groepen inwoners met een verschillende leeftijd, opleidingsniveau, kunnen rondkomen, migratieachtergrond en wijken. Hiermee brengen we de belangrijkste factoren voor gezondheidsverschillen in beeld. Deze factoren zijn namelijk van invloed op het risico dat mensen lopen op het krijgen van gezondheidsproblemen en daarmee voor de gezondheidsverschillen in de stad. Onze gezondheidsinformatie op de Volksgezondheidsmonitor Utrecht (VMU) wordt om deze reden waar mogelijk ook uitgesplitst naar deze factoren. We sluiten hiermee aan bij het onderscheid dat door het RIVM wordt gemaakt op hun website www.volksgezondheidenzorg.info en door het CBS op StatLine.

De uitsplitsing van de indicator 'goed ervaren gezondheid' naar risicofactoren zorgt voor meer inzicht in de verschillen tussen groepen en wijken. We maken dit vanaf de programmabegroting 2021 en – verantwoording 2021 inzichtelijk door een weergave van deze uitsplitsing van de indicator in tabellen, grafieken en andere visuele weergaven. Deze tabellen en grafieken zullen samen met beelden en verhalen tijdens o.a. interactieve sessie met de raad en partners worden geduid. Het gezamenlijk duiden van informatie is in lijn met onze Utrechtse manier van sturen en verantwoorden en de in de nota Gezondheid voor iedereen beschreven waarderingsmethodiek

Subdoelstelling programma Volksgezondheid, subdoelstelling 1.1 Vergroten van gezondheidswinst zodat het mogelijk is dat iedereen in Utrecht gezond kan leven

Was	Wordt
Indicator	
Effectindicator 1.1.1 Percentage inwoners Goed ervaren gezondheid naar leeftijd	Effectindicator 1.1.1 Percentage inwoners Goed ervaren gezondheid naar leeftijd
	Effectindicator 1.1.2 Percentage inwoners Goed ervaren gezondheid naar wijken
	Effectindicator 1.1.3 Percentage inwoners Goed ervaren gezondheid naar opleidingsniveau
	Effectindicator 1.1.4 Percentage inwoners Goed ervaren gezondheid naar kunnen rondkomen
	Effectindicator 1.1.5 Percentage inwoners Goed ervaren gezondheid naar migratieachtergrond
Voor deze indicatoren gebruiken we data die we verzamelen in de Gezondheidspeiling, Jeugdmonitor Utrecht en Gezondheidsmonitor Jeugd. In de onderstaande tabel staat welke gegevens we gebruiken voor deze indicatoren.	

	Gezondheidspeiling	Jeugdmonitor Utrecht	Gezondheidsmonitor Jeugd
Doelgroep	19+	10-12 jaar	13-16 jaar
Frequentie	1x/2 jaar	1x/2 jaar	1x/4 jaar
Resultaten in:	2021, 2023	2020, 2022	2020,2024
Goed ervaren gezondheid uit te splitsen naar:			
Leeftijd	ja	nee	nee
Wijken	ja	ja	ja
Opleidingsniveau	ja	nee (allen PO)	ja
Rondkomen	ja	nee	nee
Migratieachtergrond	ja	ja	ja

Analyse: Ervaren gezondheid is het oordeel van Utrechters over de eigen gezondheid. De indicator ervaren gezondheid is een samenvattende gezondheidsmaat die alle relevante gezondheidsaspecten combineert. Deze onderliggende gezondheidsaspecten variëren per persoon, maar hebben vaak betrekking op zowel de lichamelijke als de geestelijke gezondheid. Het oordeel van iemand over de eigen gezondheid is gebaseerd op veel verschillende gezondheidsaspecten, zowel de aanwezigheid van ziekten als leefstijl en psychosociale factoren.

Werk en inkomen

Binnen het programma Werk en inkomen zijn enkele indicatoren toegevoegd en aangepast, waardoor deze beter aansluiten op de bijbehorende doelstellingen en opgaven.

Doelstelling 1.1 Utrechters werken of participeren naar vermogen en zijn zelfredzaam

Was	Wordt
(Sub)Doelstelling/indicator	(Sub)Doelstelling/indicator
Nieuwe indicator	Prestatie-indicator p1.1.1 Begrijpelijke en vriendelijke brieven Bron: W&I Oorsprong: amendement Voorjaarsnota 2019 (34-2019)
Toelichting: Bij de voorjaarsnota 2019 is amendement 34 aangenomen, dat de indicator begrijpelijke en vriendelijke brieven dient te worden opgenomen in de begroting.	

Doelstelling 2.1 Elke Utrecht die daar recht op heeft ontvangt een bijstandsuitkering

Was	Wordt
(Sub)Doelstelling/indicator	(Sub)Doelstelling/indicator
Effectindicator 3.1.1 Bereik individuele inkomenstoelag	Verdwijnt
Toelichting: Data over omvang doelgroep is niet actueel beschikbaar. De inkomenscijfers van het CBS komen pas na 2 jaar. Daarom is de verhouding tussen verstrekkingen en doelgroep niet goed meetbaar.	

Was	Wordt
(Sub)Doelstelling/indicator	(Sub)Doelstelling/indicator
Prestatie-indicator 3.1.1 Aantal toegekende aanvragen bijzondere bijstand	Prestatie-indicator 3.1.1 Uitgaven aan bijzondere bijstand voor bewind
Toelichting: Bijzondere bijstand is een vangnet voor bijzondere omstandigheden. Het verhogen of verlagen van het gebruik is geen doel op zich. We streven wel naar het voorkomen van (onnodige) bewinden en voortgang binnen bestaande bewinden en uitstroom waar mogelijk, zodat de kosten afnemen.	

Was	Wordt
(Sub)Doelstelling/indicator	(Sub)Doelstelling/indicator
Prestatie-indicator 3.2.1 Aantal huishoudens in budgetbeheer	Prestatie-indicator 3.2.1 Aantal huishoudens met professionele schuldhulp
Toelichting: Dit geeft beter inzicht in de mate waarin het lukt om meer mensen te bereiken en hulp op maat te bieden. En dit geeft inzicht in de druk op de keten.	

Was	Wordt
(Sub)Doelstelling/indicator	(Sub)Doelstelling/indicator
Prestatie-indicator 3.2.1 Aantal gestarte schuldregelingen	Prestatie-indicator 3.2.1 Aantal gestarte trajecten gericht op schuldenvrijheid
Toelichting: Als het lukt om er eerder bij te zijn is niet meer altijd een volledige schuldregeling nodig, maar kan ook een betalingsregeling of een herfinanciering uitkomst bieden	

Onderwijs

De effect- en prestatie-indicatoren in het programma Onderwijs met betrekking tot onderwijshuisvesting zijn op een eerder moment deels vervallen. Daarnaast is een aantal indicatoren niet meer ingevuld, met het oog op een herziening van alle effect- en prestatie-indicatoren.

Door de subdoelstelling te splitsen in meerdere effecten en prestaties, kan de gemeenteraad gericht sturingsinformatie worden geboden. De voorgestelde effecten sluiten aan bij de ambities op het gebied van huisvesting die de gemeente en de schoolbesturen gezamenlijk hebben opgesteld (passende school nabij huis, gezond en veilig naar school, efficiënte samenwerking en duurzame schoolgebouwen). De voorgestelde prestaties sluiten aan bij de voorgestelde prestaties voor het programma Utrechts Vastgoed.

Doelstellingen

Was	Wordt
Doelstelling 1 Kwalitatief goed en gevarieerd onderwijshuisvestingsaanbod	Doelstelling 1 Moderne en toekomstbestendige huisvesting van scholen
Subdoel 1.1 Adequate onderwijshuisvesting	Subdoel 1.1 Voldoende passende en duurzame huisvesting voor de Utrechtse scholen
Reden van wijziging De indicatoren op het gebied van onderwijshuisvesting zijn in de laatste cyclus niet meer ingevuld. De belangrijkste reden daarvoor is dat de indicatoren onvoldoende sturingsinformatie boden.	
Argumenten 1. De voorgestelde structuur en indicatoren geven heldere sturingsinformatie voor de gemeenteraad op de beleidsdoelen van de gemeente op het snijvlak van onderwijs en vastgoed. 2. De voorgestelde indicatoren sluiten aan bij de nieuwe indicatoren voor het programma 'Utrechts vastgoed' en bij de doelen op het gebied van onderwijshuisvesting in de Utrechtse Onderwijs Agenda.	

Wat willen we bereiken?

Was	Wordt
Effect 1.1.1 Er is keuzevrijheid voor ouders uit diverse denominaties en onderwijsconcepten; daarnaast is er een passend aanbod voor iedere leerling	Effect 1.1.1 Een passende school, nabij huis
	Effect 1.1.2 Gezond en veilig naar school
	Effect 1.1.3 Efficiënte samenwerking tussen gemeente, scholen en andere eindgebruikers
	Effect 1.1.4 Duurzame schoolgebouwen
Effectindicatoren 1.1. Drie denominaties per wijk 1.2. Twee onderwijsconcepten op stedelijk niveau 1.3. Twee scholen speciaal onderwijs op stedelijk niveau	Effectindicatoren 1.1. Aantal wijken met voldoende schoolgebouwen voor primair onderwijs (112,5% of meer) Eenheid: aantal Bron: leerlingtelling DUO en gemeentelijke administratie gebouwcapaciteit 1.2. Aantal wijken met voldoende schoolgebouwen voor voortgezet onderwijs (112,5% of meer) Eenheid: aantal Bron: leerlingtelling DUO en gemeentelijke administratie gebouwcapaciteit 1.3. Schoolgebouwen zonder aardgasaansluiting Eenheid: percentage Bron: gemeentelijke administratie 1.4. Schooldaken met zonnepanelen Eenheid: percentage Bron: gemeentelijke administratie

Wat gaan we daarvoor doen?

Was	Wordt
Prestatie 1.1.1 Versterken van de educatieve infrastructuur	Prestatie 1.1.1 Voldoende en optimaal gespreide huisvesting van scholen
	Prestatie 1.1.2 Mens- en milieubewust bouwen aan de huisvesting van scholen die bijdraagt aan gezonder stedelijk leven
	Prestatie 1.1.3 Beheren en exploiteren van de huisvesting van scholen naar tevredenheid van de scholen en andere eindgebruikers
Prestatie-indicatoren 1.4. Projecten opgeleverd (MPOHV) wel cumulatief 1.5. Projecten Leidsche Rijn 1.6. Projecten opgestart (MPOHV) niet cumulatief	Prestatie-indicatoren 1.5. Voortgang uitvoering van het MPOHV 2016-2025 Eenheid: percentage Bron: gemeentelijke administratie 1.6. Deel van de tijdelijke schoolgebouwen, dat in dit jaar wordt ingezet voor onderwijs Eenheid: percentage Bron: gemeentelijke administratie 1.7. Klantonderzoek schoolbesturen over samenwerking bij huisvesting school Eenheid: getal Bron: klantonderzoek